

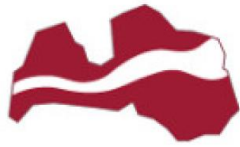
APSTIPRINU
Revīzijas iestādes vadītāja
Nata Lasmane

**DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS
AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU**

Rīgā, 2023.gada 11.janvāris

REVĪZIJAS STRATĒGIJA

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
struktūrfondi un
Kohēzijas fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

ESF, JNI, ERAF, KF
2023. – 2024.

Rīgā,
11.01.2023. aktualizēta sākotnējā stratēģija (01.07.2015)

SATURS

1. IEVADS	3
2. RISKĀ NOVĒRTĒJUMS	8
3. METODIKA	11
3.1. Pārskats	12
3.2. Revīzijas attiecībā uz pārvaldības un kontroles sistēmu darbību (sistēmas revīzijas)	12
3.3. Darbību revīzijas	14
3.4. Pārskatu (Kontu slēguma) revīzijas	21
3.5. Pārvaldības deklarācijas pārbaude	22
4. PLĀNOTAIS REVĪZIJAS DARBS	22
5. RESURSI	25
PIELIKUMI	28
1.pielikums	28
Revīzijas iestāde Finanšu ministrijā	28
2.pielikums	29
Revīzijas iestādes auditējamo procesu riska novērtējums un audita prioritātes no 2023. līdz 2025.gadam (līdz 15.02.2025)	29
3.pielikums	31
Revīzijas iestādes 2019.-2022.gadā novērtētās pamatprasības un kritēriji un 2023.gadā vēl vērtējamās pamatprasības un kritēriji	31
4.pielikums	34
Revīzijas iestādes saistošo procedūru un citu dokumentu saraksts	34
5.pielikums	37
Vadības un kontroles sistēmas auditu, darbību revīziju un citu revīziju plāns	37
6.pielikums	39
Projektu atlasē shēma	39

REVĪZIJAS STRATĒGIJA

1. IEVADS

Šajā iedaļā ietver turpmāk aprakstīto informāciju.

—Revīzijas stratēģijā iekļauto darbības programmas(-u) identifikācija (nosaukums(-i) un CCI), revīzijas stratēģijā aptvertie fondi un periods.

Revīzijas stratēģija attiecas uz vadības un kontroles sistēmu, kura ir izstrādāta 2014.-2020.gada plānošanas perioda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” (CCI: 2014LV16MAOP001) un tajā ietverto Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu (Eiropas Sociālais fonds (turpmāk – ESF), tai skaitā īpašais piešķirums Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvai (turpmāk – JINI), Kohēzijas fonds (turpmāk – KF) un Eiropas Reģionālās attīstības fonds (turpmāk – ERAF)) (turpmāk – ES fondu) ieviešanai.

Revīzijas stratēģija aptver visus iepriekšējā rindkopā minētos ES fondus īstenošanas periodā no 01.01.2023 līdz 15.02.2025 un ir uzskatāma par sākotnējās – 01.07.2015. apstiprinātās, stratēģijas atjaunoto versiju.

—Par revīzijas stratēģijas izstrādi, kontroli un precizēšanu atbildīgās revīzijas iestādes un jebkādu citu šī dokumenta izstrādē iesaistīto struktūru identifikācija.

—Norāde uz revīzijas iestādes (valsts, reģionāla vai vietējā līmeņa publiskā struktūra) un struktūras, kuras daļa tā ir, statusu.

Saskaņā ar Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda vadības likumu¹ Revīzijas iestādes funkcijas veic Finanšu ministrija, kas ir valsts pārvaldes augstākā iestāde finanšu nozarē.

Revīzijas iestādes funkciju izpildi Finanšu ministrijā nodrošina ES fondu revīzijas departaments atbilstoši Finanšu ministrijas 2018.gada 28.novembra reglamentam Nr.12-4/12 un ES fondu revīzijas departamenta 2018.gada 6.marta reglamentam Nr.12-4/1.

Revīzijas iestādes funkcijas ir noteiktas Ministru kabineta 2014.gada 25.novembra noteikumos Nr.714 „Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas periodā” (turpmāk – MK noteikumi Nr.714). Revīzijas iestādes vadītāja funkcijas atbilstoši Finanšu ministrijas vadības deleģējumam pilda ES fondu revīzijas departamenta direktors un ES fondu revīzijas departamenta direktora prombūtnes laikā – ES fondu revīzijas departamenta direktora vietnieki saskaņā ar iekšējiem rīkojumiem.

Revīzijas iestādes funkcijas netiek deleģētas.

Revīzijas iestāde izstrādā revīzijas stratēģiju atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 17.decembra Regulas (ES) Nr.1303/2013² 127.panta 4.punktam un nodrošina tās aktualizēšanu ne retāk kā reizi gadā. Revīzijas stratēģiju apstiprina Revīzijas iestādes vadītājs. Pamatojoties uz revīzijas stratēģiju, tiek izstrādāts vadības un kontroles sistēmas auditu, regulāro un papildu darbību revīziju un citu (kontu slēgums, pārvaldības deklarācija un gada kopsavilkums) revīziju plāns, kas satur detalizētu informāciju par auditu laika grafikiem, kā arī plānotajiem resursiem.

¹ 03.07.2014. likums: Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda vadības likums <http://likumi.lv/doc.php?id=267471>

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 17.decembra Regulas (ES) Nr.1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr.1083/2006 (turpmāk – regula Nr.1303/2013)

Revīzijas stratēģija ir pieejama visiem Revīzijas iestādes darbiniekiem iekšējā Finanšu ministrijas tīkla vietnē, kā arī ir pieejama publiskajā vietnē: www.fm.gov.lv un www.esfondi.lv.

Revīzijas stratēģijas izpildi uzrauga Revīzijas iestādes vadītājs. Pamatojoties uz revīzijas stratēģiju, tiek izstrādāts Revīzijas iestādes gada darba plāns. Katram darba plāna uzdevumam tiek noteikts atbildīgais un atskaitīšanās veids. Darba plāna izpilde tiek kontrolēta Revīzijas iestādes iknedēļas darba plānošanas sanāksmēs. Revīzijas iestādes viens no vecākajiem auditoriem, ir atbildīgs par iekšējo darba plāna izpildes reģistru uzturēšanu, aktualizēšanu, kā arī savlaicīgu atgādinājumu nosūtīšanu gadījumos, ja atbildīgais darbinieks nav savlaicīgi iesniedzis informāciju par darba plāna uzdevuma izpildi.

Revīzijas stratēģija tiek izstrādāta un aktualizēta atbilstoši Revīzijas iestādes iekšējai kārtībai „Kārtība, kādā tiek sagatavota un aktualizēta revīzijas stratēģija Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.

—Atsauce uz darba uzdevumu, revīzijas nolikumu vai valsts tiesību aktiem (attiecīgā gadījumā), kuros izklāstīti revīzijas iestādes un citu struktūru, kas veic revīzijas tās pārraudzībā, uzdevumi un pienākumi.

Revīzijas iestādes funkcijas un to izpildi reglamentē Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda vadības likums un MK noteikumi Nr.714. Latvijas Republikas normatīvie dokumenti ir izstrādāti atbilstoši ES normatīvo aktu prasībām un tajos nepastāv atšķirības attiecībā uz Revīzijas iestādes darbību.

Revīzijas iestādes funkcijas pilda Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departaments atbilstoši Finanšu ministrijas 2018.gada 28.novembra reglamentam Nr.12-4/12.

Revīzijas iestādes pilnvaras un darba organizāciju Finanšu ministrijas ietvaros nosaka Finanšu ministrijas 2018.gada 9.oktobra iekšējos noteikumus Nr.12-5/37 “Revīzijas iestādes darba organizācija Finanšu ministrijā”.

Revīzijas iestādes funkcijas, uzdevumi un pienākumi ir noteikti ES fondu revīzijas departamenta 2018.gada 6.marta reglamentā Nr.12-4/1.

Revīzijas iestādes funkcijas saistībā ar šo revīzijas stratēģiju:

- veikt vadošās iestādes izstrādātās vadības un kontroles sistēmas atbilstības sākotnējo izvērtējumu un iesniegt ziņojumu Ministru kabinetam;
- izstrādāt un aktualizēt ES fondu revīzijas stratēģiju;
- veikt vadības un kontroles sistēmas auditus ES fondu vadībā iesaistītajās institūcijās un sekot līdzī auditu rezultātā izteikto ieteikumu ieviešanas gaitai;
- veikt Sertifikācijas iestādes apstiprināto izdevumu revīzijas Eiropas Savienības fondu vadībā iesaistītajās institūcijās, kā arī pie finansējuma saņēmējiem un sekot līdzī revīziju rezultātā izteikto ieteikumu ieviešanas gaitai;
- veikt Sertifikācijas iestādes sagatavoto kontu slēgumu revīziju;
- veikt vadošās iestādes sagatavotās pārvaldības deklarācijas (tai skaitā gada kopsavilkuma) pārbaudi;
- sagatavot gada kontroles ziņojumu un atzinumu;
- koordinēt un piedalīties Eiropas Komisijas, Eiropas Revīzijas palātas vizītēs un ES dalībvalstu pārstāvju vizītēs, pārstāvēt valsts intereses ES un citās institūcijās atbilstoši departamenta kompetencē esošajiem jautājumiem;
- piedalīties ES fondu Uzraudzības komitejās un apakškomitejās;
- izstrādāt normatīvos aktus, procedūras un metodiku atbilstoši Revīzijas iestādes kompetencei un sniegt viedokli par normatīvo aktu projektiem;
- izstrādāt nacionālo pozīciju un instrukciju par Revīzijas iestādes kompetencē esošajiem jautājumiem;
- nodrošināt tehniskās palīdzības Finanšu ministrijai kā Eiropas Savienības fondu Revīzijas iestādei projekta īstenošanu.

Revīzijas iestādes funkcijas, kas nav saistītas ar šo revīzijas stratēģiju:

- nodrošināt Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta Revīzijas iestādes funkciju īstenošanu 2014.-2021.gada plānošanas periodā;
- nodrošināt Iekšējās drošības fonda un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2014.-2020.gadam un Patvēruma un migrācijas fonda, Iekšējās drošības fonda un Robežu pārvaldības un vīzu instrumenta 2021.-2027.gadam Revīzijas iestādes funkciju;
- nodrošināt Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām 2014.-2020.gadam un Eiropas Sociālā fonda plus programmas materiālās nenodrošinātības mazināšanai 2021.-2027.gadam Revīzijas iestādes funkciju;
- nodrošināt Atveseļošanas un noturības mehānisma Revīzijas iestādes funkciju;
- koordinē ministriju un iestāžu sadarbību Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības jautājumos, pilda Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienesta (AFCOS Anti-fraud Coordination Service) funkcijas un īsteno Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes sekretariāta funkciju;
- sadarbojas un nodrošina informācijas, tostarp operatīva rakstura informācijas, apmaiņu ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai un sniedza atbalstu Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai tā veiktajās administratīvajās izmeklēšanās saskaņā ar Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai sniedzamā atbalsta likumu;
- veic citu finansēšanas instrumentu Revīzijas iestādes funkcijas atbilstoši nacionālajiem nacionāliem normatīviem aktiem un Ministru kabineta lēmumiem.

Departamenta reglamentā noteiktie pienākumi ir detalizēti noteikti ES fondu revīzijas departamenta darbinieku amatu aprakstos.

—Revīzijas iestādes apstiprinājums, ka struktūrām, kuras veic revīzijas, ir Regulas (ES) Nr. 1303/2013 127. panta 2. punktā paredzētā nepieciešamā funkcionālā neatkarība (un organizatoriskā neatkarība, ja tāda ir nepieciešama saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 123. panta 5. punktu).

Revīzijas iestāde 2014.-2020.gada plānošanas perioda darbības programmai “Izaugsme un nodarbinātība” (2014LV16MAOP001 (ESF, ERAF, KF)) ir tā pati Finanšu ministrijas neatkarīgā struktūra (Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departaments), kas pildīja Revīzijas iestādes funkcijas 2007.-2013.gada plānošanas perioda darbības programmām: “Cilvēkresursi un nodarbinātība” 2007LV051PO001 (ESF), “Uzņēmējdarbība un inovācijas” 2007LV161PO001 (ERAF), “Infrastruktūra un pakalpojumi” 2007LV161PO002 (ERAF un KF)).

2014.gada 16.jūlijā Latvijas Revīzijas iestāde saņēma EK DG REGIO un EK DG EMPL vēstuli saskaņā ar Padomes regulas Nr.1083/2006 73(3) pantu, kurā tiek apliecināta paļaušanās uz Revīzijas iestādes viedokli.

1. Revīzijas iestādes izvietojums Finanšu ministrijas organizatoriskajā struktūrā parādīts *1.pielikumā*:
 - 1.1. Revīzijas iestādes vadītājs ir tieši pakļauts finanšu ministram.
 - 1.2. Ministram funkcionāli ir pakļauts Eiropas Savienības fondu revīzijas departaments³.
2. Tas nozīmē, ka visas normatīvajos aktos noteiktās administratīvā vadītāja funkcijas attiecībā uz Revīzijas iestādes vadītāju ir tiesīgs īstenot tikai finanšu ministrs, kā arī funkcionāli uzdevumus Revīzijas iestādei kopumā ir tiesīgs dot tikai finanšu ministrs, tai skaitā ministrs⁴:
 - 2.1. nosaka Revīzijas iestādes finansējuma apjomu,

³nostiprināts Finanšu ministrijas nolikumā 12.¹punkts (Ministru kabineta noteikumi Nr.239) un Finanšu ministrijas 2018.gada 28.novembra reglamentā Nr.12-4/12

⁴ Finanšu ministrijas 2018.gada 9.oktobra iekšējie noteikumi Nr.12-5/37 “Revīzijas iestādes darba organizācija Finanšu ministrijā”

- 2.2. nosaka Revīzijas iestādes darbinieku amata algas,
- 2.3. novērtē Revīzijas iestādes vadītāja darbību un tā rezultātus,
- 2.4. saskaņo ES fondu revīzijas departamenta attīstības stratēģiju, kurā iekļauti Revīzijas iestādes stratēģiskie mērķi, rezultātu mērķi un darbības mērķi, kā arī darba plānu.

3. Lai pastiprinātu Revīzijas iestādes neatkarību, ir noteikti šādi pasākumi:

- 3.1. Revīzijas iestāde realizē atsevišķu tehniskās palīdzības projektu, kura finansējuma apjoms ir noteikts Ministru kabineta noteikumos,
- 3.2. amata klasifikatorā⁵ **Revīzijas iestādei ir atsevišķa amatu apakšsaime** un Revīzijas iestādes vadītāja amata līmenis ir pielīdzināts Vadošās iestādes vadītāja amata līmenim;
- 3.3. tiek īstenota neatkarīga Revīzijas iestādes komunikācijas stratēģija,
- 3.4. Revīzijas iestādei ir tiesības tiešā veidā informēt Ministru kabinetu, ja tās rīcībā ir ziņas, ka Eiropas Savienības fondu ieviešana var tikt būtiski ietekmēta, vai kārtējā audita rezultāti liecina, ka Vadošā iestāde vai Sertifikācijas iestāde nenodrošina institūcijas atbilstību regulas Nr.1303/2013 XIII pielikumā minētajiem kritērijiem⁶,
- 3.5. Revīzijas iestādes darbinieki ir tiesīgi aizdomu par krāpšanu gadījumā ziņot OLAF⁷. Revīzijas iestādes vadītājam un atbildīgajam darbiniekam ir pieejas tiesības IMS sistēmai.
- 3.6. Izstrādājot Revīzijas iestādes darbību reglamentējošos normatīvos aktus, tos izskatīja ES fondu administrēšanā iesaistītās ministrijas un citas institūcijas, tai skaitā Korupcijas un novēršanas apkarošanas birojs sniedza priekšlikumus Revīzijas iestādes neatkarības nodrošināšanai. Priekšlikumi ir iestrādāti MK noteikumos Nr.714 un Ministru kabineta noteikumi Nr.239 (Finanšu ministrijas nolikumā 12.¹punkts).

4. ES fondu revīzijas departaments ir neatkarīgs no pārējām ministrijas struktūrvienībām⁸:

- 4.1. savas darbības plānošanā,
- 4.2. auditu un revīziju veikšanā,
- 4.3. ziņojumu sagatavošanā,
- 4.4. atzinuma sniegšanā,
- 4.5. departaments darbojas, ievērojot Starptautisko revīzijas un apliecinājuma standartu padomes izdotos standartus un Starptautiskās grāmatvežu ētikas standartu padomes izdoto Ētikas kodeksu,
- 4.6. departaments neiesaistās Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības finansēto programmu un projektu īstenošanā, iekšējās kontroles sistēmas izveidošanā, atsevišķu projektu un programmu izstrādē, izņemot tehniskās palīdzības Revīzijas iestādei projektus,
- 4.7. departamenta direktoram – Revīzijas iestādes vadītājam, ir pilnvaras pieņemt patstāvīgi Revīzijas iestādes kompetencē esošos lēmumus⁹.

⁵ Saskaņā ar Ministru kabineta 2022.gada 26.aprīļa noteikumiem Nr.262 "Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs, amatu klasifikācijas un amatu apraksta izstrādāšanas kārtība"

⁶ Saskaņā ar Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda vadības likumu un MK noteikumu Nr.714 22. un 37.punktu

⁷ Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 8.septembra noteikumiem Nr.517 "Kārtība, kādā ziņo par konstatētajām neatbilstībām un atgūst neatbilstoši veiktos izdevumus Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanā 2014.-2020.gada plānošanas periodā" (16.punkts) un 2018.gada 6.marta Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta reglamentu Nr.12-4/1

⁸ ES fondu revīzijas departamenta 2018.gada 6.marta reglamentā Nr.12-4/1

⁹ Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.714, kā arī Finanšu ministrijas 2018.gada 9.oktobra iekšējos noteikumos Nr.12-5/37 "Revīzijas iestādes darba organizācija Finanšu ministrijā"

- 4.8. departamenta direktoram ir piešķirtas atbilstošas paraksta tiesības¹⁰.
5. Revīzijas iestādes vadītājs ir neatkarīgs no Vadošās iestādes vadītāja:
- 5.1. Vadošās iestādes vadītāja pienākumus pilda Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietnieks ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda jautājumos¹¹.
 - 5.2. Vadošās iestādes vadītājs ir pakļauts Finanšu ministrijas valsts sekretāram, līdz ar to Revīzijas iestādes vadītājs funkcionāli un administratīvi ir neatkarīgs no Vadošās iestādes vadītāja.
 - 5.3. Atbildīgās iestādes un Sadarbības iestāde ir Vadošās iestādes vadītāja funkcionālā pakļautībā¹².
6. Revīzijas iestādes vadītājs ir neatkarīgs no Sertifikācijas iestādes vadītāja:
- 6.1. Sertifikācijas iestādes vadītāja funkcijas pilda Valsts kases pārvaldnieks¹³.
 - 6.2. Valsts kase ir Finanšu ministrijas padotības iestāde un funkcionāli Valsts kases pārvaldnieks ir pakļauts Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietniekam budžeta jautājumos¹⁴, līdz ar to Revīzijas iestādes vadītājs ir neatkarīgs no Sertifikācijas iestādes vadītāja.
7. Savā darbībā Revīzijas iestāde piemēro:
- 7.1. Starptautiskās grāmatvežu federācijas (turpmāk tekstā – IFAC) izdoto Starptautisko kvalitātes kontroles standartu.
 - 7.2. Lai novērstu interešu konfliktus vadības un kontroles sistēmas auditu, darbību un citu revīziju ietvaros, Revīzijas iestāde nodrošina, ka:
 - 7.2.1. veicot vadības un kontroles sistēmas auditus, darbību un pārskatu revīzijas, auditori stingri ievēro Ētikas kodeksu¹⁵;
 - 7.2.2. visi auditori vienu reizi gadā, kā arī katra audita sākumā paraksta neatkarības un objektivitātes apliecinājumu, kurā apliecina, ka tiem nav interešu konflikta ar auditējamām personām, ka tie ievēro neatkarību, objektivitātes noteikumus, saistītos noteikumus un IFAC izdotos Starptautiskos revīzijas standartus, kurus savā darbā izmanto Revīzijas iestāde.

Visi auditori ir valsts civildienesta ierēdņi. Interešu konflikta situācijas risināšanas kārtība ir atrunāta Latvijas likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", kurā ir noteikts, ka valsts amatpersona nekavējoties rakstveidā sniedz informāciju augstākai valsts amatpersonai vai koleģiālajai institūcijai:

- par pašas, savu radnieku vai darījumu partneru mantisko vai citu personisko ieinteresētību kādas darbības veikšanā, kura ietilpst tās amata pienākumos;
- par komercsabiedrībām, kuru dalībnieks, akcionārs, biedrs, pārraudzības, kontroles vai izpildinstitūcijas loceklis ir šī valsts amatpersona vai tās radnieks, vai par to, ka pati valsts amatpersona vai tās radnieks ir individuālais komersants, kas saņem attiecīgās publiskas personas institūcijas publisko iepirkumu, partnerības iepirkumu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu vai koncesiju, publiskas personas finanšu līdzekļus vai valsts vai pašvaldības garantētus kredītus, izņemot gadījumus, kad tos piešķir atklāta konkursa rezultātā.

Augstāka valsts amatpersona vai koleģiālā institūcija pēc iepriekšminētās informācijas saņemšanas uzdod attiecīgās valsts amatpersonas funkciju izpildi citai valsts amatpersonai.

¹⁰ Finanšu ministrijas 2015.gada 22.maija rīkojumā Nr.215 "Par dokumentu parakstīšanas tiesībām" nostiprināts, ka ES fondu revīzijas departamenta direktors, kā ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības revīzijas iestādes vadītājs paraksta Revīzijas iestādes kompetencē esošos dokumentus

¹¹ Saskaņā ar Finanšu ministrijas 2018.gada 28.novembra Reglamentu Nr.12-4/12

¹² noteikts Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda vadības likumā

¹³ Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 3.augusta noteikumiem Nr.677 „Valsts kases nolikums”

¹⁴ [Finanšu ministrijas 2018.gada 28.septembra reglaments Nr.12-4/12, 31.9.p.](#)

¹⁵ Starptautiskās grāmatvežu federācijas izdoto Starptautisko revīzijas standartu Ētikas kodekss.

Valsts amatpersona pēc publiskas personas institūcijas vadītāja vai viņa pilnvarotas personas pieprasījuma rakstveidā sniedz tai informāciju, kas nepieciešama, veicot iekšējās kontroles pasākumus korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai.

Ja valsts amatpersonai, pildot amata pienākumus, kļūst zināma informācija par interešu konflikta situācijām vai iespējamiem korupcijas gadījumiem, tā informē publiskas personas institūcijas vadītāju, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju vai ģenerālprokuroru. Ja valsts drošības iestādē strādājošai valsts amatpersonai, pildot amata pienākumus, kļūst zināma informācija par interešu konflikta situācijām, tā informē Satversmes aizsardzības biroja direktoru, bet par iespējamiem korupcijas gadījumiem — institūcijas vadītāju, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju vai ģenerālprokuroru.

Atbilstoši likumam "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" ierēdņiem ir pienākums iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam valsts amatpersonas deklarācijas (*stājoties amatā, kārtējo gada, beidzot pildīt amata pienākumus*) elektroniskā veidā, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu. Deklarācijām ir publiski pieejamā un publiski nepieejamā daļa.

2. RISKĀ NOVĒRTĒJUMS

Šajā iedaļā ietver turpmāk aprakstīto informāciju.

- Izmantotās riska novērtējuma metodes paskaidrojums.
- Atsauce uz iekšējām riska novērtējuma atjaunināšanas procedūrām.

Sistēmu auditiem

Izstrādājot revīzijas stratēģiju, atbilstoši Revīzijas iestādes kārtībai "Kārtība, kādā tiek sagatavota un aktualizēta revīzijas stratēģija Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā" tiek veikts riska novērtējums visā audita vidē ar mērķi noteikt katra procesa riska pakāpi un, pamatojoties uz šo novērtējumu, noteikt veicamo auditu prioritāti.

Riska novērtējums vadības un kontroles sistēmas auditu plānošanai ir veikts vienā līmenī – procesa līmenī. Šāda procesa līmeņa risku novērtēšana ir izvēlēta, ņemot vērā, ka ir tikai viena darbības programma ar vienu Vadošo iestādi, vienu Sertifikācijas iestādi un vienu Sadarbības iestādi.

Riska novērtējumā tiek ietverti *1.tabulā* un *2.tabulā* atspoguļotie procesa darbību ietekmējošie riska faktori.

1.tabula

Procesiem piemītošie riska faktori (*Inherent risk factors*)

Nr. p.k.	Riska faktors	Riska faktora īpatsvars (kopā 100 = 100%)	Paskaidrojums	Vērtējuma sistēmas apraksts
1.	Procesa sarežģītība	Zems – 8,25 Vidējs – 16,5 Augsts – 33	Riski, kas saistīti ar procesa sarežģītību: - reglamentējošie dokumenti ir vispārīgi, trūkst atbilstošu vadlīniju; - reglamentējošie dokumenti ir lielā apjomā, sadrumstaloti, sarežģīta dokumentu struktūra; - daudz saistošu prasību, kas rada risku, ka tās var tikt nepilnīgi ieviestas; - nosacījumi var tikt atšķirīgi interpretēti;	Z – maz atšķirīgas interpretācijas iespēju, joma ir pietiekami reglamentēta; V – iespējamās finansiālas sekas atšķirīgas nosacījumu interpretācijas vai normatīvā regulējuma trūkuma vai sarežģītas normatīvo aktu struktūras, sadrumstalotības rezultātā; A – process ir sarežģīts un rada neatbilstību risku.

			- nav noteikti skaidri kritēriji; - jomu skar biežas izmaiņas.	<i>Novērtējumā var tikt izmatota 2007.-2013.plānošanas perioda pieredze un 2014.-2020. gadu plānošanas perioda iepriekšējo gadu pieredze.</i>
2.	Krāpšanas iespējamība, iespēja manipulēt ar finanšu rādītājiem	Zems – 8,25 Vidējs – 16,5 Augsts – 33	Jebkura nelikumīga darbība, kas saistīta ar maldināšanu, noklusēšanu vai ļaunprātīgu uzticības izmantošanu, manipulēšanu ar finanšu rādītājiem. Krāpšanu veic puses un iestādes, lai iegūtu naudu, mantu vai pakalpojumus, izvairītos no maksājumiem vai pakalpojumu zaudēšanas, saglabātu personiskas vai komerciālas priekšrocības, kā arī amatpersonas var izmantot dienesta stāvokli kāda komersanta vai komersantu grupas intereses par samaksu vai citādu personīgo interešu motivēts.	Z – maz iespējama, nav būtiskas ietekmes uz procesu; V – iespējama; A – paaugstināts interešu konflikta, korupcijas vai cita veida krāpšanas risks; vēsturiski (kopš iestāšanās ES) ir notikuši krāpšanas gadījumi. <i>Novērtējumā var tikt izmatota 2007.-2013.plānošanas perioda un 2014.-2020. iepriekšējo gadu pieredze.</i>
3.	Procesa nozīme fondu mērķu sasniegšanā	Zems – 8,5* Vidējs – 17* Augsts – 34*	Būtiskākie riski, kas tieši vai netieši apdraud deklarāciju pareizību un likumību.	Z – neietekmē; V – var ietekmēt, ja darbība tiek traucēta; A – nopietni apdraud, ja sistēma darbojas vāji vai nedarbojas. Procesam ir regulās noteikti strikti termiņi vai tā darbības trūkums var radīt <u>būtiskas</u> finansiālas sekas.

Katra procesam piemītošā riska faktora ietekmi uz konkrētā procesa darbību novērtē ar attiecīgu procentuālo vērtību no 8,25 (8,5*)(zems risks), 16,5 (17*) (vidējs risks) vai 33 (34*) (augsts risks) (attiecībā uz Revīzijas iestādes sniegto procesu novērtējumu) saskaņā ar 1.tabulā norādīto vērtējuma sistēmas aprakstu.

* Ņemot vērā, ka 100%, sadalot 3 riska faktoros, veidojot vērtību 33,33, noapaļošana 1. un 2. riska faktoram veikta uz 33, bet 3.riska faktoram uz 34 (proporcionāli noteikts vidējs un zems risks).

2.tabula

Kontroles riska faktori (Control risk factors)

Nr. p.k.	Riska faktors	Riska faktora īpatsvars (kopā 1 = 100%)	Paskaidrojums	Vērtējuma sistēmas apraksts
1.	Izmaiņas procesā	Zems – 0,125 Vidējs – 0,25 Augsts – 0,5	Pēc iepriekšējā audita veikto izmaiņu analīze. Par būtiskām izmaiņām var uzskatīt piemēram, procesa administrējošo iestāžu reorganizāciju, strukturālas izmaiņas, atbildību sadalījumu izmaiņas, kontroļu atcelšanu vai jaunas kontroles, kā arī jaunus procesus.	Z – izmaiņas kontroles procedūrās kopš pēdējā RI audita nav veiktas vai veiktas atsevišķas nebūtiskas izmaiņas; V – veiktas daudz (nebūtiskas) izmaiņas kontroles procedūrās; A – veiktas būtiskas izmaiņas kontroles procedūrās vai jauns process, kā arī ieviestas jaunas kontroles, kuras līdz šim nav testētas. <i>Novērtējumā var tikt izmatots 2007.-2013.plānošanas perioda salīdzinājums.</i>
2.	Izveidoto kontroļu kvalitāte	Zems – 0,125 Vidējs – 0,25 Augsts – 0,5	Gada kontroles ziņojumā vai sākotnējā novērtējumā sniegtais vērtējums par procesu, kā arī visu veikto vadības un kontroles sistēmu auditu un darbību revīziju	Z – attiecībā uz procesu kontrolēm ir konstatētas nebūtiskas problēmas bez sistēmiskas un finanšu ietekmes (kategorija 1 vai kategorija 2 bez iespējama finansiāla riska);

			ziņojumos ietverto problēmu un risku analīze.	<p>V – attiecībā uz procesu kontrolēm konstatētas būtiskas problēmas un ir iespējamās finansiālas sekas (kategorija 2);</p> <p>A – attiecībā uz procesu kontrolēm ir konstatētas sistēmiskas problēmas, kas radīja finansiālas sekas (kategorija 3 vai 4; vai kategorija 2 ar finansiālām sekām, kas ir iestājušās).</p> <p>Novērtējumā var tikt izmatota 2007.-2013.plānošanas perioda pieredze vai rezultāti no 2014-2020.gada plānošanas perioda sākotnējā novērtējuma (akreditācijas).</p>
--	--	--	---	--

Katra procesa kontroles riska faktora ietekmi uz konkrētā procesa darbību novērtē ar attiecīgu procentuālo vērtību no 0,125 (zems risks), 0,25 (vidējs risks) vai 0,5 (augsts risks) (attiecībā uz Revīzijas iestādes sniegto procesu novērtējumu) saskaņā ar 2.tabulā norādīto vērtējuma sistēmas aprakstu.

Kopējais procesa riska novērtējums tiek noteikts, piešķirot novērtējumu katram riska faktoram un sareizinot *Procesiem piemītošo riska faktoru* kopējo vērtību un *Kontroles riska faktoru* kopējo vērtību.

Atbilstoši kopējam riska novērtējumā iegūtajam kopējam punktu skaitam nosaka procesa riska līmeni audita veikšanai:

3.tabula

Kopējais riska novērtējums, punktos	Audita prioritāte
6,25 – 29,99	Zema
30 – 59,99	Vidēja
≥ 60	Augsta

Veiktais risku novērtējums apkopots 2.pielikumā.

Projektu līmeņa riska analīze tiek veikta ar mērķi atlasīt paraugu kontroles un substantīvajiem testiem sistēmas efektivitātes novērtēšanai konkrētu auditu plānošanas stadijā. Riska analīze un parauga atlase ir noteikta iekšējās procedūrās, kā arī plānošanas stadijā tā tiek dokumentēta standarta darba dokumentā.

Minimālais izlases apjoms atkarībā no sākotnējā institūcijas kontroles novērtējuma iepriekšējā Gada kontroles ziņojumā un saskaņā ar Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) vadlīnijās noteiktajām kategorijām ir uzrādīts 4.tabulā. Gadījumos, ja atklāto kļūdu skaits ir lielāks par sagaidāmo kļūdu skaitu, parauga apjoms var tikt paplašināts.

4.tabula

Projektu atlase sistēmu auditu ietvaros atkarībā no riska analīzes

Sākotnējais institūcijas novērtējums (1-4)	Auditam minimālais atlasāmo audita vienību skaits	Sagaidāmais kļūdu skaits
1	7	Zemas prioritātes – 2 kļūdas Vidējas prioritātes – 1 kļūda Augstas prioritātes – neviena kļūda
2	8	
3	9	
4	10	

- Par zemas prioritātes kļūdām tiek uzskatītas tehniska rakstura kļūdas, kurām nav finansiālās ietekmes vai ietekmes uz pamatprasību un vērtēšanas kritēriju novērtējumu;
- Par augstas prioritātes kļūdām tiek uzskatītas kļūdas, kurām ir vai var būt finansiālas sekas vai ietekme uz pamatprasību un vērtēšanas kritēriju novērtējumu;
- Par vidējās prioritātes kļūdām tiek uzskatītas tādas kļūdas, kuras nav klasificējamās kā augstas vai zemas prioritātes.

Galvenais nosacījums ir, lai izlase ir reprezentatīva, t.i., tajā ir iekļauti:

- 1) projekti no visiem fondiem (ESF, t.sk. JNI, ERAF, KF);
- 2) pēc iespējas vairāk dažādi specifiskie atbalsta mērķi (SAM) un pasākumi;
- 3) dažādas institūcijas – republikas pilsētas (ja ir datu kopā);
- 4) lieli projekti (ja ir datu kopā);
- 5) finanšu instrumenti (ja ir datu kopā);
- 6) dažādi finansējuma saņēmēju veidi (valsts iestādes, pašvaldības, privātpersonas, NVO);
- 7) citas īpašas aktivitātes vai projekti, ja tādi ir (piem., projekti, kur pārbaudāmā institūcija vienlaicīgi pilda atbildīgās/sadarbības iestādes funkcijas un ir finansējuma saņēmējs).

Horizontāliem (tematiskiem) sistēmu auditiem

Horizontālās jomas ir iekļautas kopējos procesos (3.2.sadaļas 5.tabula) un tiem tiek veikts riska novērtējums saskaņā ar kopējo riska analīzes procesu (2.pielikums).

Darbību revīzijām

Darbību revīzijas riska novērtēšanas mērķis ir noteikt parametrus revīzijas izlasei. Izlases noteikšanas parametri tiek izmantoti formulā, ar kuras palīdzību nosaka izlases vienību skaitu. Izlases vienības tiek atlasītas, izmantojot datorprogrammu. Formulas un parametri tiek noteikti atbilstoši EK vadlīnijām Par paraugu atlasē metodēm (20.01.2017).

Revīzijas riska (AR) noteikšanai izmanto risku novērtēšanas modeli, kas sastāv no trim komponentēm:

$$\text{AR (revīzijas risks)} = \text{IR (pastāvošais risks)} \times \text{CR (kontroles risks)} \times \text{DR (atklāšanas risks)}^{16}$$

Sagatavojot atzinumu par vadības un kontroles sistēmas darbības efektivitāti, Revīzijas iestāde ņem vērā iepriekšējā perioda:

1. sistēmas auditu rezultātus – saistībā ar pastāvošo risku un kontroles risku novērtējumu;
2. darbību revīziju rezultātus – saistībā ar atklāšanas risku¹⁷.

Revīzijas iestāde ticamības līmeni, lai noteiktu izlases tehniskos parametrus, nosaka, pamatojoties uz kopējo secinājumu par vadības un kontroles sistēmas efektivitāti (vadības un kontroles sistēmas pārlicības līmeni)¹⁸. Maksimālais būtiskuma līmenis ir 2 %¹⁹.

Pārlicības līmenis no sistēmas auditiem	Pārlicība no sistēmas	Ticamības līmenis
1 – darbojas labi, trūkumi nav konstatēti vai ir konstatēti maznozīmīgi trūkumi	Augsta	60%
2 – darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi	Vidēja	70%
3 – darbojas daļēji, ir nepieciešami būtiski pilnveidojumi	Vidēja	80%
4 – nedarbojas, konstatēti būtiski trūkumi	Zema	Ne zemāks kā 90%

3. METODIKA

¹⁶ SRS 315-330; atbilstoši EK vadlīnijās noteiktajam – “Guidance on sampling methods for audit authorities” (20.01.2017) 3.sadaļa

¹⁷ Atbilstoši EK vadlīnijās noteiktajam – “Guidance on sampling methods for audit authorities” (20.01.2017.) 3.sadaļa

¹⁸ EK 2014.gada 3.marta deleģētās regulas (ES) Nr.480/2014 (turpmāk – regula 480/2014) 28.panta 11.punkts, EK vadlīniju – 04.04.2013. “Guidance on sampling methods for audit authorities” (20.01.2017.) 3.2.1.punkts

¹⁹ Regulas 480/2014 28.panta 11.punkts

Šajā iedaļā ietver turpmāk aprakstīto informāciju.

3.1. Pārskats

- Atsauce uz revīzijas rokasgrāmatām vai procedūrām, kurās ietverts revīzijas darba galveno posmu apraksts, tostarp konstatēto kļūdu klasificēšana un risinājums.
- Atsauce uz starptautiski atzītiem revīzijas standartiem, kurus revīzijas iestāde ņems vērā revīzijas darbā, kā noteikts Regulas (ES) Nr.1303/2013 127. panta 3. punktā.
- Atsauce uz procedūrām, kas jāievēro, izstrādājot kontroles ziņojumu un revīzijas atzinumu, ko iesniedz Komisijai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 127. panta 5. punktu.

Revīzijas iestāde strādā saskaņā ar IFAC izdotajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzijas iestāde ir izstrādājusi un piemēro šādas iekšējās procedūras visiem audita un darba organizācijas posmiem:

- 1) “Kārtība, kādā tiek sagatavota un aktualizēta revīzijas stratēģija Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.
- 2) “Kārtība, kādā tiek veiktas darbību revīzijas Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.
- 3) “Kārtība, kādā tiek veikti sistēmu auditi Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.
- 4) “Kārtība, kādā tiek veikta pārskatu revīzija Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.
- 5) “Kārtība, kādā tiek sagatavots Gada kontroles ziņojums un atzinums Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.
- 6) “Kārtība, kādā tiek veikta sistēmu auditu krāpšanas riska izvērtēšana 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.
- 7) “Kārtība, kādā tiek veikta darba kvalitātes kontrole Revīzijas iestādē”.
- 8) “Kārtība, kādā tiek veikts vienkāršoto izmaksu metodikas ex-post un ex-ante izvērtējums Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.

Informācijas tehnoloģiju sistēmas auditos piemēro ISO 27001:2013 standartu, ISACA izdotos IT audita, pārliecības un kontroles standartus un COBIT vadlīnijas.

Revīzijas iestāde ir izstrādājusi procedūras un citus juridiski saistošus dokumentus, kas ietver informāciju par Revīzijas iestādes juridisko struktūru, audita procesu raksturojumu, audita procedūrām un ziņojuma sagatavošanas procedūrām. Revīzijas iestādes procedūras aptver informāciju par vadības un kontroles sistēmas auditiem, darbību revīzijām, kontu slēguma auditu un pārvaldības deklarācijas pārbaudēm.

Revīzijas iestādes procedūras un citi juridiski saistoši dokumenti ir pieejami Revīzijas iestādes kopējā diskā.

Revīzijas iestādes saistošo procedūru un dokumentu saraksts ir pievienots *4.pielikumā*.

3.2. Revīzijas attiecībā uz pārvaldības un kontroles sistēmu darbību (sistēmas revīzijas)

Norāde attiecībā uz revidējamajām struktūrām un saistīto pamatprasību izklāsts sistēmas revīziju kontekstā. Attiecīgā gadījumā atsauce uz revīzijas struktūru, kurai revīzijas iestāde plāno uzticēt konkrēto revīziju veikšanu.

Informācija par visām sistēmas revīzijām, kuru mērķis ir konkrētas tematiskās jomas, piemēram:

- to administratīvo un uz vietas veikto pārbaužu kvalitāte, kas paredzētas Regulas (ES) Nr. 1303/2013 125. panta 5. punktā, tostarp saistībā ar valsts iepirkumu noteikumu, valsts atbalsta noteikumu, vides prasību un vienlīdzīgu iespēju ievērošanu;
- projektu atlases un administratīvo un uz vietas veikto pārbaužu kvalitāte (paredzētas Regulas (ES) Nr. 1303/2013 125. panta 5. punktā) saistībā ar finanšu instrumentu īstenošanu;
- saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 72. panta d) punktu, 125. panta 2. punkta d) apakšpunktu un 126. panta d) punktu izveidoto IT sistēmu darbība un drošība; to savienojums ar IT sistēmu “SFC2014”, kā ir paredzēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 74. panta 4. punktā;
- ar rādītājiem un starpposma mērķiem saistīto datu uzticamība un darbības programmas progress vadības iestādes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 125. panta 2. punkta a) apakšpunktu noteikto mērķu sasniegšanā;
- atsaukto un atgūto summu paziņošana;
- efektīvu un samērīgu krāpšanas apkarošanas pasākumu ieviešana, kuru pamatā ir krāpšanas riska novērtējums atbilstoši Regulas (ES) Nr. 1303/2013 125. panta 4. punkta c) apakšpunktam.

Revīzijas iestāde veic visu identificēto procesu sistēmu auditus atbilstoši riska izvērtējamam un noteiktajai prioritātei (skatīt *2.pielikumā*). Katrs process atbilstoši SRS 330 tiks auditēts vismaz reizi 3 gados:

- Augsta prioritāte – reizi gadā;
- Vidēja prioritāte – reizi 2 gados;
- Zema prioritāte – reizi 3 gados.

Būtiskas izmaiņas vadības un kontroles sistēmā tiks auditētas katru gadu.

Nosakot procesa auditēšanas biežumu, tiek ņemtas vērā arī kontroles darbību esamība attiecīgajā periodā un auditēšanas biežums var tikt mainīts, ņemot vērā aktuālo situāciju, piemēram, attiecīgā procesa funkcionālo progresu un apjomu plānošanas perioda sākumā vai attiecīgā procesa darbību un aktualitāti perioda beigās (skatīt *2.pielikumā kolonnu “Piezīmes par audita biežumu”*).

Vadības un kontroles sistēmu auditu tiek veikti visos procesos (*2.pielikums*) un iestādēs, kas ir iesaistītas konkrētajā procesā, novērtējot visas pamatprasības un kritērijus, kas ir saistoši konkrētajam procesam un konkrētajai iestādei (*skatīt 5.tabulu*), par pamatu ņemot EK vadlīnijas²⁰.

Atbilstoši minētajām vadlīnijām tiek sniegts vērtējums 13 pamatprasībām, izmantojot 54 kritērijus un piešķirot novērtējuma kategoriju 1 – 4:

- 1- darbojas labi, trūkumi nav konstatēti vai ir konstatēti maznozīmīgi trūkumi;
- 2- darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi;
- 3- darbojas daļēji, ir nepieciešami būtiski pilnveidojumi;
- 4- nedarbojas, konstatēti būtiski trūkumi.

5.tabula

Revīzijas iestādes auditējamo procesu saraksts

Nr. p.k.	Procesi	Procesa apraksts	Auditējamās iestādes	Pamatprasības procesā (KR)	COSO
1.	Normatīvie akti un kontroles vide	Normatīvo aktu izstrāde t.sk., sistēmas uzbūve, funkciju sadalījums. Kritēriju un attiecināmības noteikumu izstrāde, t.sk. vienkāršotās izmaksas. Citi horizontālie jautājumi, piemēram, cilvēkresursu vadība, publicitātes un komunikāciju pasākumi, interešu konflikta neesamība.	Vadošā iestāde, Atbildīgās iestādes, Sadarbības iestāde, Pašvaldības (ITI) projektos)	KR 1 KR 3 KR 5	Kontroles vide Informācija un komunikācija

²⁰ *Guidance for the Commission and Member States on a common methodology for the assessment of management and control systems in the Member States* (18.12.2014)

2.	Risku vadība	Risku vadības process, t.sk. krāpšanas riska vadība.	Vadošā iestāde, Atbildīgās iestādes, Sadarbības iestāde, Pašvaldības projektos (ITI)	KR 1 KR 7	Risku vadība
3.	Projektu apstiprināšana	Projektu iesniegumu atlase, lēmuma par projekta apstiprināšanu pieņemšana. Projektu atlase pilsētu pašvaldībās (ITI) – specifisks process no 2018.gada. Atlases process Finanšu instrumentu ietvaros. Līgumu ar finansējuma saņēmējiem slēgšana.	Vadošā iestāde, Atbildīgās iestādes, Sadarbības iestāde, Pilsētu pašvaldības (ITI projektos)	KR 2 KR 3 KR 5	Kontroles procedūras Informācija un komunikācija
4.	Vadības un kontroles aktivitātes	Vadības un kontroles aktivitātes, tai skaitā administratīvās un pārbaudes un pārbaudes projekta īstenošanas vietā. Pārbažu dokumentēšana un izsekojamība (<i>audit trail</i>). Iekļauti arī horizontāli procesi – iepirkumu procedūru, komercdarbības atbalsta, horizontālo prioritāšu, Finanšu instrumentu kontroles.	Vadošā iestāde, Sadarbības iestāde	KR 4 KR 5	Kontroles procedūras
5.	Maksājumu pieteikuma un Kontu slēguma sagatavošana	Sertifikācijas iestādes procesi un kontroles, maksājumu pieteikumu un kontu slēgumu sagatavošanai.	Sertifikācijas iestāde	KR9 – KR13	Kontroles vide Kontroles procedūras Uzraudzība
6.	Vadības informācijas sistēma	Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēma 2014.–2020. gadam. Uzraudzības rādītāju (indikatoru) datu ticamība	Vadošā iestāde, Sadarbības iestāde, Atbildīgās iestādes	KR 6 KR 5	Informācija un komunikācija
7.	Sistēmas pārvaldība	Vadības un kontroles sistēmas uzraudzība, t.sk. pārvaldības deklarācijas un gada kopsavilkuma sagatavošana. Uzraudzības rādītāju (indikatoru) sasniegšanas uzraudzība. Akreditācijas kritēriju uzraudzība	Vadošā iestāde, Atbildīgās iestādes, Sadarbības iestāde	KR 1 KR 5 KR 7 KR 8	Uzraudzība
8.	Neatbilstību vadība	Neatbilstību vadība	Vadošā iestāde, Sadarbības iestāde	KR 1 KR 5	Uzraudzība

Sistēmas auditu rezultātā tiek izdarīts secinājums priekš Atzinuma apgalvojuma: *“the management and control system put in place functions properly”*²¹.

3.3. Darbību revīzijas

–Tās paraugu ņemšanas metodes apraksts (vai atsauce uz iekšējo dokumentu, kurā tā aprakstīta), kuru paredzēts izmantot saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 127. panta 1. punktu un Regulas (ES) Nr. 480/2014 28. pantu, kā arī citas īpašas darbību revīziju procedūras, proti, saistībā ar konstatēto kļūdu klasificēšanu un apstrādi, tostarp aizdomām par krāpšanu.

Darbību revīzijas veic saskaņā ar Revīzijas iestādes kārtību “Kārtība, kādā tiek veiktas darbību revīzijas Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.

Izslases kopu veido izdevumi, kuri radušies darbības programmas ietvaros un kuri ir iekļauti Eiropas Komisijai nosūtītos maksājumu pieteikumos attiecīgā grāmatvedības gada ietvaros²² (01.07.n-1 – 30.06.n).

Revīzijas iestāde kalendārā gada ietvaros veic darbību revīzijas par iepriekšējā grāmatvedības gadā/pusgadā deklarētajiem izdevumiem, pamatojoties uz atbilstīgu izlasi, kas veidota, izmantojot izvēlēto darbību atlases metodi.

Izslases vienība tiek noteikta, pamatojoties uz profesionālo spriedumu un tā var būt²³:

- ES fondu finansējuma saņēmēja projekts, kura maksājuma pieprasījums/-i ir iekļauts/-i Sertifikācijas iestādes EK iesniegtajos maksājuma pieteikumos.

²¹ Tulkojums no EK regulas 2015/207 VIII pielikuma: izveidotā pārvaldības un kontroles sistēma darbojas pareizi.

²² Regulas 480/2014 28.panta 3.punkts

²³ Regulas 480/2014 28.panta 6.punkts

vai

- maksājuma pieprasījums, saskaņā ar kuru veikts maksājums ES fondu finansējuma saņēmējam un kas ir iekļauts Sertifikācijas iestādes EK iesniegtajos maksājuma pieteikumos.

Izlase revīzijām tiek veikta vienu vai divas reizes gadā atkarībā no pārbaudāmo vienību apjoma²⁴ un ar mērķi visefektīvāk izmantot personāla un materiāltehniskos resursus (skatīt 6.tabulu, 1.1. un 1.2.attēlus).

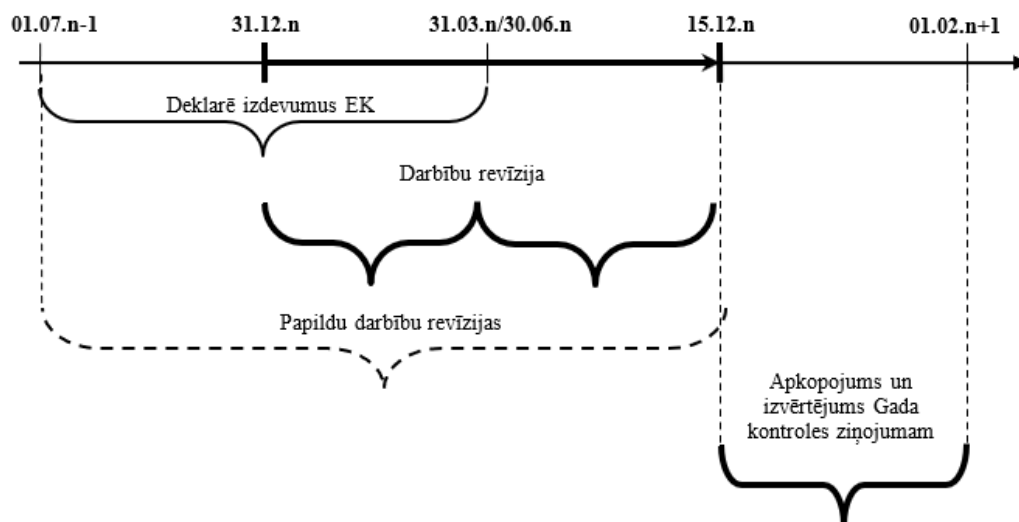
6.tabula

Izlases veidošanas termiņi

Izlases veidošana		Izlases kopa
divas reizes gadā 1.1.attēls	N gada janvārī	no kopas, ko veido grāmatvedības gada pirmajā (N-1 kalendārā gada – otrajā) pusgadā EK deklarētie izdevumi
	N gada aprīlī	no kopas, ko veido grāmatvedības gada otrajā (N kalendārā gada – pirmajā) pusgadā EK deklarētie izdevumi
VAI		
vienu reizi gadā 1.2.attēls	N gada aprīlī	no kopas, ko veido visa grāmatvedības gada ietvaros EK deklarētie izdevumi ²⁵

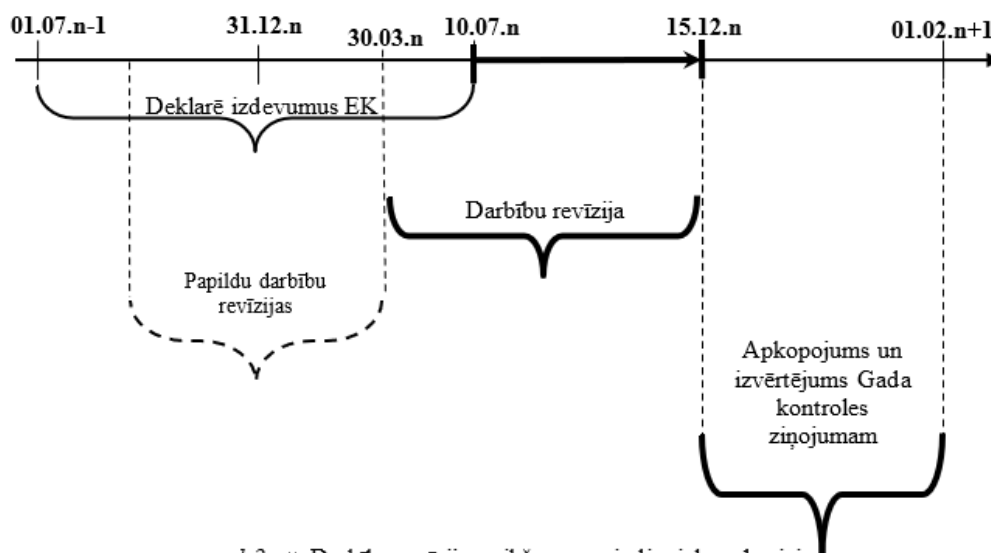
²⁴ Regulas 480/2014 28.panta 3.punkts

²⁵ Atbilstoši FM iekšējiem noteikumu "Kārtība, kādā Finanšu ministrija, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra un Valsts kase sadarbojas Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.—2020.gada plānošanas perioda ieviešanas un uzraudzības jautājumos" 20.2.punktu pēdējo starpposma maksājuma pieteikumu, kas ir vienāds ar iepriekšējā perioda maksājumu pieteikuma izdevumiem, iesniedz pēc kārtējā gada 30.jūnija, bet pirms nākamā grāmatvedības gada pirmā maksājuma pieteikuma iesniegšanas.

1.1.attēls Darbību revīziju veikšanas periodi – izlase 2 reizes

VAI

1.2.att. Darbību revīziju veikšanas periodi – izlase 1 reizi.

Grāmatvedības gada/pusgada ietvaros ES fondu finansējuma saņēmējiem izmaksāto – EK deklarēto, izdevumu sarakstu Revīzijas iestāde iegūst no KP VIS sistēmas.

Atlases metodi nosaka pēc sertificēto izdevumu kopas lieluma²⁶:

- ja sertificēto izdevumu kopa nepārsniedz 150 revīzijas vienības (slietnis ir no 50 līdz 150 datu kopas vienībām²⁷) un nav iespējams kopu palielināt, apvienojot līdzīgas darbības programmas viena fonda ietvaros, regulārās sertificēto izdevumu izlases lieluma noteikšanai izmanto nestatistisko izlases veidošanas metodi²⁸;

²⁶ Ja kops lielums ir pietiekams, maksimāli cenšas izmantot statistisko izlases veidošanas metodi.

²⁷ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 4.8.sadaļa

²⁸ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 6.4..sadaļa

- ja sertificēto izdevumu kopa pārsniedz 150 revīzijas vienības (sliekšnis ir no 50 līdz 150 datu kopas vienībām²⁹), regulārās sertificēto izdevumu izlases lieluma noteikšanai izmanto MUS metodi (*Monetary unit sampling*)³⁰.
- ja atlase tiek veikta vienu reizi gadā, tad atlase tiek veikta, izmantojot MUS metodi (*Monetary unit sampling standart approach*³¹ vai *Stratified monetary unit sampling*³²). Ja atlase tiek veikta divas reizes gadā, tad atlase tiek veikta, izmantojot MUS metodi (*Monetary unit sampling – two periods*³³ vai *Two-periods stratified monetary unit sampling*³⁴).

Izlases veidošana

Revīzijas veic, pamatojoties uz atbilstīgu izlasi, kas veidota, izmantojot attiecīgos 8.tabulā noteiktos parametrus un izvēlēto darbību atlases metodi. Izlase tiek veikta reizi gadā/pusgadā (atbilstoši 6.tabulai un 8.pielikuma shēmai).

Atkarībā no izvēlētās izlases izveides metodes tiek noteikti attiecīgie parametri revīzijas izlases veidošanai (skatīt 8.tabulu):

8.tabula

Izlases izveides parametri

Nr. p.k.	Parametri, kuri izmantojami izlases noteikšanai
1.	✓ Sistēmas pārliecības līmenis (<i>Assurance level from the system</i>) – tiek noteikts Revīzijas stratēģijā un to nosaka pamatojoties uz Gada kontroles ziņojumu; no sistēmas pārliecības līmeņa ir atkarīgs izvēlētais ticamības līmenis; parāda, kādā mērā var uzticēties izveidotajai vadības un kontroles sistēmai.
2.	✓ Ticamības līmenis (<i>Confidence level</i>) – ir atkarīgs no kopējā secinājuma par vadības un kontroles sistēmas efektivitāti – nosaka, pamatojoties uz sistēmas pārliecības līmeni; tas parāda pārliecības līmeni, ar kādu var apgalvot, ka revīzijas rezultāti attiecināmi uz visu deklarēto izdevumu kopu. Ja sistēmas auditu rezultāti nav pieejami, īpaši plānošanas perioda pirmajā posmā, tad ticamības līmenis tiek pieņemts kā 90%. Gadījumā, ja sistēma ir tāda pati kā iepriekšējā plānošanas periodā un ir uzticami audita pierādījumi, var tikt izmantots cits pārliecības līmenis ³⁵ .
3.	✓ Būtiskuma līmenis jeb maksimāli pieļaujamais kļūdas lielums (<i>Materiality</i>) – būtiskuma līmenis parāda līmeni virs kura kļūdas lielums tiek uzskatīts par būtisku. Būtiskuma līmenis tiek izteikts procentos no kopējās sertificēto izdevumu kopas. Atbilstoši Regulas (ES) Nr.480/2014 28.panta 11.punktam, maksimālais būtiskuma līmenis ir 2%.
4.	✓ Deklarēto izdevumu kopas vērtība (<i>Book value</i>) (BV) – visā vienību kopā esošo deklarēto izdevumu kopējā summa eiro. ✓ Izlases kopa (<i>Population</i>) – atbilstoši Regulas (ES) Nr.480/2014 28.panta 3.punktam, kopa aptver izdevumus, kuri radušies darbības programmai un kurus iekļauj maksājuma pieteikumos, ko iesniedz Komisijai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 131. pantu par noteiktu grāmatvedības gadu. Ja kopējie izdevumi, kas attiecas uz izlases vienību, grāmatvedības gadā ir ar negatīvu vērtību, tos izslēdz no kopas, un to revīziju veic atsevišķi ³⁶ .
5.	✓ Pieļaujamā kļūda (<i>Tolerable error</i>) (TE) – nosaka eiro, reizinot noteikto būtiskuma līmeni ar sertificēto izdevumu kopas vērtību (eiro) jeb BV.
6.	✓ Izlases pārliecības faktors (<i>Reliability factor</i>) (RF) parāda sagaidāmo kļūdas lielumu – nosaka, izmantojot Puasona sadalījuma tabulas pie noteikta ticamības līmeņa.
7.	✓ Atlikusī sertificēto izdevumu kopas vērtība (BV_s) – vērtība, ko iegūst, ja no visā vienību kopā esošo sertificēto izdevumu kopējās summas eiro (BV) atņem sertificēto izdevumu kopējo summu eiro, kura tiek pārbaudīta 100%.
8.	✓ Plānotās kļūdas līmenis (<i>Anticipated error rate</i>) (AE) – kļūdas līmenis kādu auditors plāno atrast izlases kopā. Maksimālais plānotās kļūdas līmenis, kas nosakāms ir 3,5% ³⁷ .
9.	✓ Plānotās kļūdas paplašinājuma faktors (<i>Expansion factor</i>) (EF) – izmanto pie MUS konservatīvās metodes, samazina izlases kļūdas lielumu – nosaka, izmantojot Puasona sadalījuma tabulas pie noteikta ticamības līmeņa.

²⁹ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 4.8.sadaļa

³⁰ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 6.3.sadaļa

³¹ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 6.3.1.sadaļa

³² Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 6.3.2.sadaļa

³³ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 6.3.3.sadaļa

³⁴ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 6.3.4.sadaļa

³⁵ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 3.2.sadaļa

³⁶ Regulas 480/2014 28.panta 7.punkts

³⁷ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm pielikums Nr.5

10.	✓ Standarta novirze (<i>Standard deviation of error rates</i>) (σ_r) – nosaka pamatojoties uz vēsturiskajiem datiem (iepriekšējās regulārās revīzijas) izmantojot formulu STDEV (aprēķinam izmanto kļūdu % pārbaudītajās vienībās = neatbilstoši veiktie izdevumi pārbaudāmajā vienībā/faktiski pārbaudītās vienības summa).
-----	---

Regulārās revīzijas sertificēto izdevumu izlases apjoma noteikšanai izmantojamie parametri – Sistēmas pārliecības līmenis, būtiskuma līmenis jeb maksimālie pieļaujamās kļūdas lielums ir noteikti Revīzijas iestādes Revīzijas stratēģijā (skatīt 4.sadaļā).

Regulārās revīzijas sertificēto izdevumu izlases apjoma noteikšanai izmantojamie parametri – Ticamības līmenis, Izlases pārliecības faktors un Plānotās kļūdas paplašinājuma faktors, tiek noteikti, izmantojot 9.tabulu:

9.tabula

Parametri regulārās revīzijas sertificēto izdevumu izlases lieluma noteikšanai³⁸

Sistēmas pārliecības līmenis ³⁹	Ticamības līmenis ⁴⁰	Izlases pārliecības faktors (RF) ⁴¹	Būtiskuma līmenis ⁴²	Plānotās kļūdas paplašinājuma faktors (EF)
Augsts	60%	0,92	2%	1,15
Vidējs ⁴³	70%	1,20	2%	1,2
Vidējs ⁴⁴	80%	1,61	2%	1,3
Zems	90%	2,30	2%	1,5

Pirms izlases veikšanas, veic izlases kopas kvalitātes pārbaudi, pārliecinoties, ka tā ir pilnīga un atbilst KP VIS uzskaitītajiem datiem un SFC2014 uzrādītajām kopsummām, kā arī šīs pārbaudes ietvaros tiek identificētas izlases vienības ar negatīvu vērtību un tās izslēdz no kopas⁴⁵.

Projektus, kuru ietvaros pārbaudāmajā periodā tika deklarēti vairāki maksājuma pieprasījumi, apvieno vienā atlasē vienībā, ja izlases vienība ir projekts. Ja izlases vienība ir maksājuma pieprasījums – apvieno viena maksājuma pieprasījuma ietvaros veiktos maksājumus, ja maksājuma pieprasījums apmaksāts divos vai vairākos maksājumos.

Saskaņā ar EK regulas nosacījumiem⁴⁶ Revīzijas iestāde neveic darbību revīziju, ja attiecīgajā gadā šādu revīziju ir veikusi Eiropas Revīzijas palāta, ar noteikumu, ja veiktās revīzijas rezultātus var izmantot savu uzdevumu izpildei. ERAF un KF projektiem, kuru kopējie attiecināmie izdevumi nepārsniedz EUR 400 000, ESF projektiem, kuru kopējie attiecināmie izdevumi nepārsniedz EUR 300 000, veic ne vairāk kā vienu revīziju⁴⁷. Projektiem, kuru attiecināmo izdevumi pārsniedz minētās robežvērtības, veic ne vairāk kā vienu revīziju vienā grāmatvedības gadā.

Augstāk minētās darbības var izslēgt no kopas, no kuras tiek veidota izlase vai arī, aizstāt, ja attiecīgā darbība tiek atlasīta izlasei, izmantojot atbilstīgu atlasī pēc nejaušības principa. Vienību izslēgšana/aizstāšana tiek veikta atbilstoši EK vadlīnijās par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 7.10.sadaļā norādītajam. Izlases lielumu jeb revīzijas izlases vienību skaitu (n) nosaka, izmantojot attiecīgās EK sagatavotās veidnes, kas pievienotas EK vadlīnijām par Gada kontroles ziņojumu un Audita atzinumu. Aprēķinot izlases lielumu, tiek nodrošināts, ka tiek

³⁸ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 3.2.sadaļa

³⁹ Informācijas avots: Regulas 480/2014 28.panta 11.punkts

⁴⁰ Informācijas avots: Regulas 480/2014 28.panta 11.punkts

⁴¹ Informācijas avots: EK vadlīnijas par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm

⁴² Informācijas avots: Regulas 480/2014 28.panta 11.punkts

⁴³ Vadības un kontroles sistēmas novērtējums 2

⁴⁴ Vadības un kontroles sistēmas novērtējums 3

⁴⁵ Regulas 480/2014 28.panta 7.punkts

⁴⁶ Regulas 1303/2013 148.panta 1.punkts

⁴⁷ darbībām, par kurām kopējie atbilstīgie izdevumi ir starp EUR 200 000 un EUR 400 000 attiecībā uz ERAF un Kohēzijas fondu, starp EUR 150 000 un EUR 300 000 attiecībā uz ESF [...], var tikt veikta vairāk nekā viena revīzija, ja balstoties uz profesionālo lēmumu, Revīzijas iestāde secina, ka nav iespējams sagatavot atzinumu, veicot vienu attiecīgās darbības revīziju.

atlasītas ne mazāk kā 30 vienības⁴⁸. Papildus tam, lai nodrošinātu izlases segumu katra fonda ietvaros, izlase tiks veikta tā, lai katra fonda ietvaros (ESF/JNI, ERAF un KF) tiks atlasīts ne mazāk kā 5 vienības katrā fondā.

Atlasi veic, izmantojot ACL programmu un dokumentējot visus izlases veikšanas soļus revīzijas iestādes darba dokumentos atbilstoši Revīzijas iestādes kārtībai “Kārtība, kādā tiek veiktas darbību revīzijas Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”.

Papildu revīzijas sertificēto izdevumu izlases noteikšana

Ja ir konstatēti pārkāpumi vai pārkāpumu risks, pamatojoties uz profesionālu lēmumu, tiek lemts, vai ir nepieciešams veikt to papildu darbību vai darbību daļu papildu izlases revīziju, kuras netika revidētas nejausajā izlasē, lai ņemtu vērā īpašus konstatētos riska faktorus⁴⁹.

Papildu revīziju var veikt arī gadījumos, kad tiek saņemta informācija par dažādiem iespējamiem trūkumiem ES fondu realizēto projektu ietvaros (sarakste starp projektus administrējošām institūcijām un citām ieinteresētajām pusēm, tai skaitā sūdzības no privātpersonām).

Minētā informācija pastāvīgi tiek analizēta un uzkrāta pastāvīgajā lietā. Papildu revīzijas izlase tiek noteikta atbilstoši profesionālajam lēmumam.

Sertificēto izdevumu deklarācijās iekļauto negatīvo summu pārbaude

EK iesniegtajos maksājuma pieteikumos iekļautās negatīvās summas veido atsevišķu kopu un tiek pārbaudītas atsevišķi⁵⁰.

Pārbaudes mērķis ir gūt pārliecību, vai koriģētā summa atbilst Dalībvalsts attiecīgās iestādes pieņemtajam lēmumam par konkrēto neatbilstību.

Pārbaudi veic atbilstoši “Kārtībai, kādā tiek veikta kontu slēguma revīzija Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā” (skatīt 3.4.sadaļu).

Apakšizlase

Gadījumos, kad pārbaudei atlasītās vienības satur lielu skaitu maksājuma pieprasījumu vai rēķinu, revīzijas ietvaros ir pieļaujams veidot apakšizlasi⁵¹ (skat. 7.pielikumu).

Apakšizlasi veic atbilstoši EK vadlīnijās par izlases veidošanas metodēm revīzijas iestādēm 7.6.sadaļā noteiktajam. Aprēķinot izlases lielumu tiek izmantoti tādi paši izlases parametri kā pamata izlasē, kā arī, tiek nodrošināts, ka tiek atlasītas ne mazāk kā 30 vienības⁵².

Specifiski COVID-19 nosacījumi

Pirms izlases veikšanas, tiek veikta izlases kopas analīze, lai identificētu, vai un kādā apjomā kopā ir iekļauti izdevumi, kas saistīti Covid-19 pandēmijas seku mazināšanas mērķiem (piemēram, Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu (CRII un CRII plus), REACT-EU finansētas aktivitātes, kas var būt pakļauti atvieglotiem kontroles nosacījumiem).

Gadījumā, ja kopā tiek identificēti šādi izdevumi, tiek apsvērts piemērot stratifikāciju, nodalot tos atsevišķā apakškopā (stratā), lai būtu iespējams analizēt rezultātus, nošķirot iespējamus riskus.

⁴⁸ Regulas 480/2014 28.panta 9.punkts

⁴⁹ Regulas 480/2014 28.panta 12.punkts

⁵⁰ Regulas 480/2014 28.panta 7.punkts

⁵¹ Regulas 480/2014 28.panta 9.punkts

⁵² Regulas 480/2014 28.panta 9.punkts

Revīzijas iestāde, veidojot izlasi, balstīsies uz EK norādēm⁵³ un profesionālo lēmumu, ņemot vērā vadības un kontroles sistēmas analīzes rezultātus un identificētos riskus, par kuriem tika izdarīti secinājumi 2021.gadā veiktajā Revīzijas iestādes tematiskajā sistēmas auditā par Covid-19 ietekmi un 2022.gadā veiktajā šī audita ieteikumu ieviešanas pēcpārbaudē. Atbilstoši piešķirtajam finansējuma apjomam, identificētajiem riskiem, EK norādēm un citiem apstākļiem, ja būs nepieciešams, Revīzijas iestāde apsvērs šīs stratēģijas precizēšanu 2023.gada 2.pusgadā.

Pārbauzu rezultātu analīze

Pēc pārbauzu rezultātu apkopošanas, tiek veikta konstatēto trūkumu padziļināta kvalitatīva analīze, lai noteiktu šādus parametrus:

- kļūdas rašanās iemeslus;
- kļūdas sistēmiskumu.

Tiek veikta katras kļūdas rašanās iemeslu analīze, pamatojoties uz konstatējumiem, kas atklāti revīzijas laikā, noskaidrojot visbiežākos kļūdu gadījumus, un klasificē tos atbilstoši noteiktām iezīmēm (piemēram, kļūdas cēlonis – pārkāpumi publicitātes jomā, pārkāpumi pamatojošo dokumentu uzglabāšanas vai noformēšanas jomā, pārkāpumi iepirkuma procedūras piemērošanas jomā, pārkāpumi izdevumu attiecināmības jomā, līguma nosacījumu neievērošana, un citi).

Pēc katras kļūdas rašanās iemeslu noskaidrošanas, izvērtē konstatēto kļūdu sistēmiskumu, galvenokārt pamatojoties uz savu profesionālo izvērtējumu un pieredzi.

Var identificēt kļūdas, kas klasificējas kā: sistēmiskas kļūdas, zināmas kļūdas, nejaušas kļūdas un anomālās kļūdas:

1. **Sistēmiskā kļūda** – parasti tiek konstatēta pārbaudītajā apjomā un ietekmē arī izdevumus ārpus kopas. Pārsvārā rodas nepareizas likumu vai regulu interpretācijas dēļ vai nepareiza IT sistēmas algoritma dēļ. Gadījumā, ja ir iespējams precīzi identificēt sistēmiskās kļūdas ietekmes zonu/izdevumus (konkrētas atbildīgās iestādes/ sadarbības iestādes/aktivitātes/ietvaros, vai pēc citām iezīmēm nodalāmos izdevumos), šo kļūdu neekstrapolē uz visu kopu, bet gan pieskaita paredzamajai nejaušajai kļūdai (TPER). Līdz tam brīdim kļūda tiek uzskatīta par nejaušu kļūdu un tiek ekstrapolēta uz visu kopu.
2. **Zināmā kļūda** – kļūda, kas ir konstatēta ārpus revidētās izlases. Konkrētais kļūdu veids pastāv, kad kļūda, kas atklāta vienā darbībā/ maksājuma pieprasījumā izlasē, noved revidentu pie tā, ka tiek atklāta viena vai vairākas kļūdas ārpus šīs izlases tajā pašā darbībā. Nejauša kļūda izlasē (proti, kļūda, kuras rezultātā tika atklāta zināmā kļūda ārpus izlases) ir jāekstrapolē kā jebkāda cita nejauša kļūda. Šādā gadījumā zināmo kļūdu ārpus izlases nepievieno kopējam kļūdas īpatsvaram (TPER). Neraugoties uz to, zināmā kļūda arī ir jākorrigē, t.sk. attiecībā uz iepriekšējiem grāmatvedības gadiem. Tomēr tās nav iekļautas pārskatā ietvertā grāmatvedības gada kopējās kļūdas īpatsvara (TPER) un atlikušās kopējās kļūdas īpatsvara aprēķinos.
3. **Nejaušā kļūda** – kļūda, kas nav uzskatāma par sistēmisku, zināmu vai anomālu. Tā kā revīzijas izlase ir reprezentatīva visai populācijai, tiek pieņemts, ka nejaušas kļūdas var atkārtoties un ir raksturīgas visai kopai. Tādas kļūdas pārsvārā ir saistītas ar cilvēcisko faktoru. Šīs kļūdas tiek ekstrapolētas.
4. **Anomālā kļūda** – kļūda, kas atklāta kādā noteiktā atsevišķā gadījumā un neparādās citos gadījumos un tāpēc nav raksturīga visai kopai. Anomālo kļūdu raksturīgā iezīme ir, ka tās

⁵³ DG REGIO dokuments *Follow up to 26 November Working Group on COVID - 19 and "Recovery plan for Europe" instruments: risks for the legality and regularity of expenditure and mitigating measures*

tiek pieļautas reti vai vienu reizi. Kamēr vien anomālā kļūda nav pilnībā novērsta, tā ir pieskaitāma paredzamajai nejaušajai kļūdai.

Lai noteiktu kļūdas līmeni, tiek veikta revīzijas rezultātu kvantitatīvā analīze. Izmantojot standarta veidnē iestrādātās formulas, aprēķina nejaušo kļūdu (*total projected error rate* – TPER) un maksimāli iespējamo kļūdu (*upper limit of errors* – ULE). Paredzamās nejaušās kļūdas aprēķinā/summā (TPER) tiek iekļautas: ekstrapolētās nejaušās kļūdas, sistēmiskās kļūdas un nenovērstās anomālās kļūdas.

Darbību revīziju rezultātā tiek izdarīts secinājums priekš Atzinuma apgalvojuma: “*the expenditure in the accounts for which reimbursement has been requested from the Commission is legal and regular.*”⁵⁴

3.4. Pārskatu (Kontu slēguma) revīzijas

Revīzijas metodes apraksts pārskatu revīzijām.

Pārskatu revīziju veic saskaņā ar Revīzijas iestādes kārtību “Kārtība, kādā tiek veikta pārskatu revīzija Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā” un EK vadlīniju par Kontu slēguma auditu (03.12.2018) (*Guidance on Audit of Accounts*).

Pirms regulāro darbību revīzijas veikšanas – izlases veidošanas, Revīzijas iestāde veic Sertifikācijas iestādes iesniegtās informācijas aritmētisko un kvalitatīvo pārbaudi (skatīt 3.3.sadaļu). Revīzijas iestāde pārliecinās, vai kopējie attiecināmie izdevumi (tai skaitā publiskais līdzfinansējums), kas iekļauti attiecīga grāmatvedības gadā EK iesniegtajos maksājumu pieteikumos, atbilst izdevumiem, kas uzskaitīti KP VIS, kas uzskatāms par vienu no pierādījumiem kontu slēguma revīzijai.

Katru gadu līdz sestajai maija darba dienai Sertifikācijas iestāde KP VIS izveido kontu slēguma projektu⁵⁵, pēc kā Revīzijas iestāde atkarībā no pārliecības līmeņa, kāds ir iegūts vadības un kontroles sistēmu auditu un darbību revīziju rezultātā, veic kontu slēgumā iekļauto negatīvo summu pārbaudes. Negatīvo summu pārbaudes tiek veiktas no 01/11/N līdz 30/12/N ar mērķi gūt pārliecību, vai atsauktie izdevumi (*withdrawals*), atgūtie izdevumi (*recoveries*), atgūstamās summas (*pending recoveries*), kā arī neatgūstamās summas (*irrecoverable amounts*) ir pamatotas ar vadošās iestādes/sadarbības iestādes izdotiem lēmumiem, kā arī summas ir atbilstoši uzskaitītas pārskatos.

Saskaņā ar MK noteikumu Nr.714 4.2.punktu Sertifikācijas iestāde līdz katra gada **31.decembrim** iesniedz Revīzijas iestādei **kontu slēguma projektu** un Revīzijas iestāde veic sekojošas procedūras:

- Apkopo un analizē informāciju par attiecīgajā audita periodā veiktajām darbību revīzijām, it īpaši, ja konstatēti trūkumi ar finanšu ietekmi, kā rezultātā ierosinātas neatbilstības;
- Apkopo un analizē vadības un kontroles sistēmu auditu rezultātus, jo īpaši auditu, kas veikti Sertifikācijas iestādē;
- Apkopo un analizē informāciju, kas ir Revīzijas iestādes rīcībā attiecībā uz citu institūciju (Eiropas Komisija, Eiropas Revīzijas palāta, citas nacionālās iestādes) veiktajiem auditiem un pārbaudēm;
- Apkopo un analizē informāciju, kas pieejama KP VIS attiecībā uz citu vadības un kontroles sistēmā iesaistīto institūciju veiktajām pārbaudēm (maksājuma pieprasījumu

⁵⁴ Tulkojums no EK regulas 2015/207 VIII pielikuma: pārskatos norādītie izdevumi, kuru atmaksa ir pieprasīta no Komisijas, ir likumīgi un pareizi.

⁵⁵ Atbilstoši FM iekšējiem noteikumu “Kārtība, kādā Finanšu ministrija, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra un Valsts kase sadarbojas Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.—2020.gada plānošanas perioda ieviešanas un uzraudzības jautājumos” 23.punktam

pārbaudes, pārbaudes projektu īstenošanas vietās, Sertifikācijas iestādes veiktās pārbaudes) un pieņemtajiem lēmumiem par neatbilstībām.

- Veic Sertifikācijas iestādes iesniegtā kontu slēguma projekta aritmētisko pārbaudi, jo īpaši pārbaudot summas, kas ir ieturētas uz laiku un izslēgtas Revīzijas iestādes veikto auditu un darbību revīziju rezultātā, kā arī citu institūciju veikto auditu un pārbaudu rezultātā.

Pārskatu revīzijas rezultātā tiek veikts atlikušā kļūdu īpatsvara pārrēķins atbilstoši EK vadlīniju⁵⁶ prasībām (RTER) un izdarīts secinājums priekš Atzinuma apgalvojuma: “*the accounts give a true and fair view, as established by Article 29(5) of Regulation (EU) No 480/2014.*”⁵⁷

3.5. Pārvaldības deklarācijas pārbaude

—Norāde uz iekšējām procedūrām, kurās aprakstīta darba kārtība attiecībā uz pārvaldības deklarācijā ietverto apliecinājumu pārbaudi revīzijas atzinuma vajadzībām.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.714 Vadošā iestāde līdz katra gada 31.janvārim iesniedz Revīzijas iestādei pārvaldības deklarācijas projektu, tai skaitā gada kopsavilkumu par iepriekšējo gadu. Vadošā iestāde, sagatavojot pārvaldības deklarāciju un gada kopsavilkumu, ņem vērā Revīzijas iestādes veikto pārbaudu rezultātus, kā arī Revīzijas iestādes atzinuma un gada kontroles ziņojuma projektu, ko Revīzijas iestāde iesnieds vadošajā iestādē līdz katra gada 15.janvārim⁵⁸.

Pārvaldības deklarācijā ietverto apliecinājumu pārbaudi veic saskaņā ar EK vadlīniju par pārvaldības deklarāciju un gada kopsavilkumu (03.12.2018) norādēm, saskaņā ar kurām Revīzijas iestāde veic pārvaldības deklarācijā ietverto apgalvojumu salīdzināšanu ar Revīzijas iestādes veikto sistēmas auditu, revīziju un pārskatu revīzijas rezultātā izdarītajiem secinājumiem, pārliecinoties, ka Revīzijas iestādes izdarītie secinājumi nav atšķirīgi un/vai nenonāk pretrunā ar Revīzijas iestādes secinājumiem un neliek šaubīties par pārvaldības deklarācijā ietvertajiem apgalvojumiem. Analizējot pārvaldības deklarācijā ietvertos apgalvojumus, ņem vērā Vadošās iestādes sagatavotajā Gada kopsavilkumā ietverto informāciju un nepieciešamības gadījumā pārrunā pretrunas ar Vadošo iestādi un iesaka precizēt pārvaldības deklarāciju un/vai Gada kopsavilkumu.

Pārvaldības deklarācijas pārbaudes rezultātā tiek izdarīts secinājums priekš Atzinuma apgalvojuma: “*The audit work carried out does not put in doubt the assertions made in the management declaration.*”⁵⁹

4. PLĀNOTAIS REVĪZIJAS DARBS

Šajā iedaļā ietver turpmāk aprakstīto informāciju.

—Revīzijas prioritāšu un konkrēto mērķu apraksts, kā arī to pamatojums saistībā ar kārtējo grāmatvedības gadu un diviem nākamajiem grāmatvedības gadiem līdz ar skaidrojumu, kā riska novērtējuma rezultāti ir saistīti ar plānoto revīzijas darbu.

⁵⁶ EK 19.12.2018 aktualizētās vadlīnijas “*Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates*”

⁵⁷ Tulkojums no EK regulas 2015/207 VIII pielikuma: pārskatos ir sniegta patiesa un godīga aina, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 480/2014 29. panta 5. punktā.

⁵⁸ Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 25.novembra noteikumu Nr.714 „Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas periodā” 41.punktu.

⁵⁹ Tulkojums no EK regulas 2015/207 VIII pielikuma: Veiktais revīzijas darbs nerada pamatu apšaubīt pārvaldības deklarācijā sniegtos apliecinājumus.

—Revīzijas uzdevumu orientējošais grafiks kārtējam grāmatvedības gadam un diviem nākamajiem grāmatvedības gadiem attiecībā uz sistēmas revīzijām (iekavot uz konkrētām tematiskajām jomām vērstās revīzijas) šādā noformējumā:

Revidējamās iestādes/struktūras vai konkrētas tematiskās jomas	CCI	DP nosaukums	Par revīziju atbildīgā struktūra	Riska novērtējuma rezultāts	20xx Revīzijas mērķis un apjoms	20xx Revīzijas mērķis un apjoms	20xx Revīzijas mērķis un apjoms

Sistēmu auditi

Vadības un kontroles sistēmas auditi tiks veikti katru gadu laika periodā no 01/01/N līdz 31/08/N. Nepieciešamības gadījumā šis periods var tikt pagarināts, bet ne ilgāk kā līdz 30/11/N.

Vadības un kontroles sistēmas auditu plāns līdz 15.02.2025. (3.pielikumā un 5.pielikumā un 10.tabulā) tika sagatavots tā, lai 3 gadu laikā (sākot no 2016.gada) tiktu pilnībā izauditētas visas ES fondu vadības un kontroles sistēmas pamatprasības un vērtēšanas kritēriji visos vadības un kontroles sistēmas procesos ar mērķi iegūt pietiekamu pārlicību Gada kontroles ziņojuma sagatavošanai un atzinuma sniegšanai. Ņemot vērā plānošanas perioda progresu un tuvošanos noslēgumam, audita apjoms fokusējas uz perioda slēgšanas mērķiem. Atbilstoši EK norādēm, kas sniegtas 14.10.2022 aktualizētajās slēgšanas vadlīnijās⁶⁰ kā arī ņemot vērā riskus, uz kuriem EK ir vērsusi uzmanību dažādās tikšanās reizēs un forumos, RI plāno savu darbu fokusēt uz procesiem un riskiem, kas varētu ietekmēt Darbības programma slēgšanas procesu. Tāpēc, ņemot vērā informāciju, kas papildus iekļaujama Noslēguma kontroles ziņojumā, un riskus, RI sistēmu auditus plānos, lai adresētu vismaz:

- Inventarizācija par visiem trūkumiem, kas konstatēti Komisijas dienestu vai Eiropas Revīzijas palātas veiktajās revīzijās, lai iekļautu šo informāciju kontroles ziņojuma 8.sadaļā “Cita informācija”,
- Visā plānošanas periodā veikto auditu un revīziju, kas attiecas uz finanšu instrumentu izdevumu likumību un pareizību (KNR 41. un 42. pants) apkopošana, pēdējo pārbaužu veikšana un kopējās kļūdas aprēķināšana, lai iekļautu šo informāciju kontroles ziņojuma 8.4.sadaļā “Cita informācija”,
- Visā plānošanas periodā veikto auditu un revīziju, kas attiecas uz rezultātu un iznākuma rādītājiem, apkopošana un papildu pārbaužu veikšana, ja nepieciešams, lai sniegtu apliecinājumu par rādītāju datu ticamību, lai iekļautu šo informāciju kontroles ziņojuma 8.3.sadaļā “Cita informācija”
- Pārbaužu veikšana, lai gūtu pārlicību par to, vai, finansējuma saņēmējiem faktiski izmaksātā publisko izdevumu summa ir vismaz vienāda ar fondu ieguldījumu, ko Komisija samaksājusi dalībvalstij, lai sniegtu apliecinājumu par KNR 129.panta izpildi.
- Papildu uzmanības pievēršana CRII izdevumiem, kas ir paaugstināta riska darījumi, tā kā tie saistīti ar papildu finansējumu, sasteigtu lēmumu pieņemšanu un apstākļiem, kas iespējams nav neparedzami (vai nav sniegts pietiekami argumentēts pamatojums).
- Nefunkcionējošo / fāzēto projektu identificēšana un, ja nepieciešams, pārbaužu veikšana, lai gūtu pārlicību, ka tiem tiek nodrošināta atbilstoša kontrole.
- Ieņēmumus gūstošo projektu identificēšana, un, ja nepieciešams, pārbaužu veikšana, lai pārlicinātos par atbilstošu pēc-uzraudzības kontroļu esamību.

⁶⁰ “Vadlīnijas par to darbības programmu slēgšanu, kuras pieņemtas atbalsta saņemšanai no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda, Kohēzijas fonda un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (2014.–2020. gada periodā)”.

Revīzijas iestādes auditējamo procesu laika grafiks

Revidējamie procesi	CC I	Darbības programmas nosaukums	Par revīziju atbildīgā struktūra	Riska novērtējuma rezultāts	2023- 2024 Revīzijas mērķis un apjoms	2024-2025 Revīzijas mērķis un apjoms		
Normatīvie akti un kontroles vide	2014L V16M AOP00 1	Izaugsme un nodarbinātība	Revīzijas iestāde	-	*1 (Tematiskās jomas, ja nepieciešams)	-		
<i>Apakšprocesī:</i>								
Normatīvo aktu izstrāde t.sk., sistēmas uzbūve, funkciju sadalījums								
Kritēriju un attiecināmības noteikumu izstrāde, t.sk. vienkāršotās izmaksas								
Cilvēkresursu vadība								
Publicitātes un komunikāciju pasākumi								
Risku vadība							-	-
Projektu apstiprināšana							-	-
Vadības un kontroles aktivitātes							*1	*2
Maksājumu pieteikuma un kontu slēguma sagatavošana							*3	*3
Vadības informācijas sistēma	*1	*2						
Sistēmas pārvaldība	-	*2						
Neatbilstību vadība	*1	*2						
Procesi kopā:					5	4		

*1 2023.gadā tiks veikts 2014.-2020.plānošanas perioda slēgšanas audits.

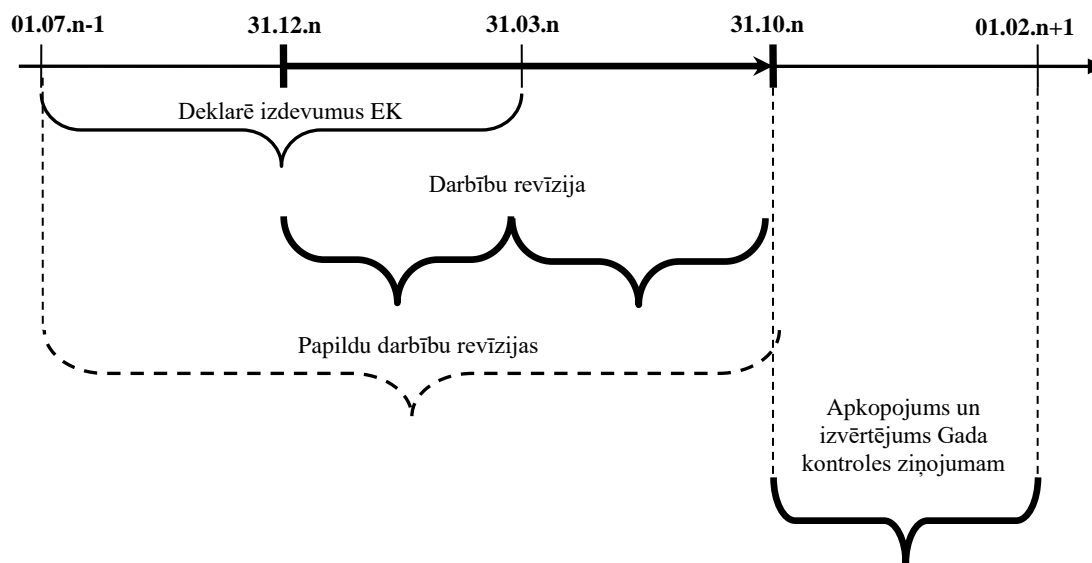
*2 2024.gadā tiks veiktas 2014.-2020.plānošanas perioda slēgšanas aktivitātes, ja nepieciešams (piemēram iepriekš izteikto ieteikumu pēcpārbaude, audits papildus identificētiem riskiem).

*3 Process tiek auditēts katru gadu KR9– KR13.

Vadības un kontroles sistēmas auditu gada plāns par periodu no 01.01.2023. līdz 15.02.2025. ir sniegts revīzijas stratēģijas 5.pielikumā.

Darbību revīzijas

2023.gadā darbību regulārās revīzijas tiks veiktas divas reizes gadā periodā no 2023.gada janvāra līdz jūnijam, iekļaujot revīzijā attiecīgi periodā no 01.07.2022. līdz 31.12.2022. sertificēto izdevumu vienības un no 2023.gada jūnija līdz 2023.gada 30.novembrim, iekļaujot revīzijā attiecīgi periodā no 01.01.2023. līdz 30.06.2023., sertificēto izdevumu vienības.

1.1.attēls Darbību revīziju veikšanas periodi – izlase 2 reizes

Parametri izlases lieluma noteikšanai, tiks noteikti atbilstoši Gada kontroles ziņojumam, kas tika sniegts par **8.grāmatvedības gadu (periods 01.07.2021 – 30.06.2022)**.

Rezultātu apkopojums un izvērtējums Gada kontroles ziņojumam notiek periodā no 01/12/N līdz 15/01/N+1.

Revīziju veikšanas process detalizēti aprakstīts Revīzijas iestādes kārtībā „Kārtība, kādā tiek veiktas darbību revīzijas Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā” un revīzijas stratēģijas 3.3.sadaļā.

Papildu revīzijas tiks plānotas tikai izņēmuma gadījumos, ja būs nepieciešams nodrošināt atsevišķu īpaši riskantu projektu pārbaudi, kļūdas sistēmiskuma vai izplatības noteikšanai, pārbaudīto projektu reprezentativitātes nodrošināšanai vai arī citos revīzijas Standartos noteiktajos gadījumos.

Pārskatu (kontu slēguma) revīzijas

Sertifikācijas iestādes sagatavotā pārskata (kontu slēguma) revīzija tiks veikta reizi gadā periodā no **01/11/N** līdz 15/01/N+1, iekļaujot revīzijā pārskatus, kas iesniedzami Eiropas Komisijā līdz 15/02/N+1.

Maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas sistēma Sertifikācijas iestādē tika auditēta **2022.gadā** kā atsevišķs sistēmu audits, novērtējot izveidotās kontroles sistēmas darbību. **Arī turpmāk – ik gadu plānots veikt sistēmas auditu, lai tiktu sniegts 9.-13.pamatprasības kritēriju novērtējums. Audita apjoms – pamatprasību un kritēriju precīzs tvērums tiks noteikts audita plānošanas posmā – atbilstoši risku novērtējumam.**

Pārvaldības deklarācijas un gada kopsavilkuma pārbaudes

Vadošās iestādes faktiski sagatavotās pārvaldības deklarācijas un gada kopsavilkuma pārbaude tiek veikta reizi gadā periodā no 31/01/N+1 līdz 15/02/N+1, iekļaujot pārbaudē pārvaldības deklarāciju un gada kopsavilkumu, kas iesniedzams Eiropas Komisijā līdz 15/02/N+1.

5. RESURSI

Šajā iedaļā ietver turpmāk aprakstīto informāciju.

- Revīzijas iestādes organizatoriskā shēma un (attiecīgā gadījumā) informācija par tās saistību ar jebkuru revīziju veikšanā iesaistītu revīzijas struktūru, kā paredzēts Regulas (ES) Nr. 1303/2013 127. panta 2. punktā;
- Norāde par resursiem, kurus ir plānots piešķirt saistībā ar kārtējo grāmatvedības gadu un diviem nākamajiem grāmatvedības gadiem.

Plānotais nepieciešamo resursu apjoms ir apkopots 11.tabulā. Tabulā ir redzams, ka pieejamais resurss ir pamatā pietiekams Revīzijas iestādes funkciju izpildei. Pašlaik ES fondu revīzijas departamentā ir 35⁶¹ štata vietas, no kurām 20 štata vietas (pilnās auditoru slodzes) paredzētas ES fondu Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanai un nepieciešamības gadījumā var tikt izmantotas vēl papildu štata vietas.

11.tabula

Nepieciešamo resursu aprēķins

Revīzijas veids	Cilvēkdienas	Revīzijas iestādes štata vienību skaits	Pieejamās cilvēkdienas (vidēji 200 cilvēkdienas uz 1 štata vienību)
Metodiskais un administratīvais darbs, tai skaitā kvalitātes kontrole un citi horizontāli procesi	1 440	37 cilvēki	7 400 cilvēkdienas kopā 4 130 cilvēkdienas ESF, JNĪ, ERAF, KF RI funkcijām 20 auditoru slodzes
Vadības un kontroles sistēmas auditi	750		
Darbību revīzijas	2 300		
Pārskatu (kontu slēguma) revīzijas	50		
Pārvaldības deklarācijas un gada kopsavilkuma pārbaudes	40		
Citu finanšu instrumentu revīzijas un citi pienākumi ⁶²	2 820		
Kopā nepieciešams	7 400		

Aprēķins veikts, par pamatu ņemot pieņēmumu, ka vidēji viens auditors gadā nostrādā 200 cilvēkdienas:

Kopā darba dienas gadā	250
Atvaļinājums	(25)
Mācības	(10)
Neplānotā prombūtne	(15)
Faktiskās darba dienas	200

Cilvēkresursi tiek plānoti un sadalīti vienmērīgi visiem audita procesa posmiem, t.i., plānošanai, iekšējās kontroles novērtējumam, analītiskām procedūrām un detalizētām pārbaudēm, kā arī Gada kontroles ziņojuma un viedokļa sagatavošanai.

Revīzijas iestādes darbiniekiem amata pienākumu pildīšanai ir pietiekama kvalifikācija un pieredze, tā kā revidentu komandā ir personāls, kas 2004.-2006.gada plānošanas periodā pildīja neatkarīgās revīzijas struktūrvienības funkcijas: veica Struktūrfondu izdevumu izlases veida pārbaudes un iekšējā audita funkciju, kā arī veica Revīzijas iestādes funkcijas 2007.-2013.gada plānošanas periodā.

Revidentu vidējā pieredze ES fondu revīziju un auditu veikšanā ir 11 gadi. 50% no personāla Revīzijas iestādē strādā kopš departamenta dibināšanas.

Visiem revidentiem ir augstākā izglītība, maģistra vai bakalaura grāds ekonomikas vai sociālajās zinātnēs. 2 auditori ir ieguvuši Starptautiskā Iekšējo auditoru institūta sertifikātu CGAP, 1 auditoris ir Latvijas zvērīnāts revidents, 2 auditori ir sertificēti Latvijas valsts pārvaldes auditori, 1 auditoris ir ieguvis Cobit Foundation sertifikātu un ISACA izdoto sertifikātu CISA, 1 auditoris ir ieguvis ACCA sertifikātu un 1 auditoris kāro eksāmenus ACCA sertifikāta iegūšanai.

Atbilstoši Revīzijas iestādes ilgtermiņa attīstības stratēģijai ir noteikti gan iestādes, gan katra auditora nākotnes uzdevumi profesionālai izaugsmei. Reizi gadā tiek veikta katra auditora

⁶¹ t.sk. divas štata vietas AFCOS funkcijas nodrošināšanai

⁶² Funkcijas, kas nav saistītas ar 2014.-2020.plānošanas perioda funkciju nodrošināšanu

darbības rezultātu un kompetences izvērtēšana (NEVIS⁶³ sistēmā). Auditora novērtēšanas rezultātā ir identificētas viņa attīstības un izaugsmes iespējas, izvirzīti uzdevumi nākamajam gadam. Kā arī ir apzinātas auditora mācību vajadzības un ir izstrādāts atbilstošs apmācību plāns.

Lai pilnveidotu auditoru teorētiskās un praktiskās zināšanas par SRS piemērošanu ES fondu revīzijās un ētikas jautājumiem, 2020.gadā tika izstrādāts Revīzijas iestādes apmācību modulis. Modulī ir izstrādāts apmācību kurss, kur auditori pašmācības ceļā apgūst SRS tēmas, aizpilda pašnovērtējuma testu, un pēc tam sanāksmēs kopīgi tiek apspriesti neskaidrie jautājumi.

2019.gada beigās Lietuvas Republikas Valsts Kontrole, kas pilda ES fondu Revīzijas iestādes funkcijas Lietuvā *Peer-to Peer* programmas ietvaros veica Revīzijas iestādes ārējo kvalitātes novērtējumu saskaņā ar 1. Starptautisko kvalitātes kontroles standartu. Novērtējuma ietvaros veikts arī Revīzijas iestādes procedūru un veikto sistēmas auditu, darbību revīziju un citu pārbažu novērtējums, tai skaitā sagatavojot ieteikumus, kurus ieviešot Revīzijas iestāde 2020.gadā pilnveidoja pārbažu un citus procesus.

Veicot ikgadējo struktūrvienības kompetenču izvērtējumu, Revīzijas iestādes vadība ir nonākusi pie secinājuma, ka kompetences stiprināšanai, kā arī komunikācijas ar finansējuma saņēmēja būvzinātniekiem atvieglošanai ir nepieciešams turpināt papildus piesaistīt ārpalpojuma būvniecības ekspertu.

Revīzijas iestādei ir izstrādāts Ētikas kodekss, kurš balstās uz IFAC izstrādātā Ētikas kodeksa principiem: godīgums, objektivitāte, profesionālā kompetence, pienācīga rūpība, konfidencialitāte un profesionāla rīcība.

Revīzijas iestādes un audita struktūrvienību darbiniekiem nepieciešamās minimālās kvalifikācijas prasības ir noteiktas amatu aprakstos, kas tiek ņemtas vērā arī darbinieku atlases procesā:

- augstākā izglītība sociālajās zinātnēs, finansēs, auditā, grāmatvedībā, ekonomikā, vadības zinībās, politoloģijā vai jurisprudencē, kas papildināta ar speciālajām zināšanām audita, revīziju semināros un / vai profesionālās kvalifikācijas kursus;
- vēlamā kāds no valsts pārvaldes auditora sertifikātiem vai kāds no starptautiskajiem auditora profesionalitāti apliecinājošiem sertifikātiem;
- profesionālā pieredze Eiropas Savienības fondu audita un uzraudzības jomā;
- labas praktiskas un teorētiskas zināšanas finanšu analizē un kontrolē, grāmatvedībā, auditā vai projektu vadībā;
- Eiropas Savienības tiesiskā regulējuma pārzināšana, Starptautisko revīzijas standartu pārzināšana;
- teicamas angļu valodas zināšanas;
- labas komunikācijas un darba komandā prasmes, argumentācijas prasmes.

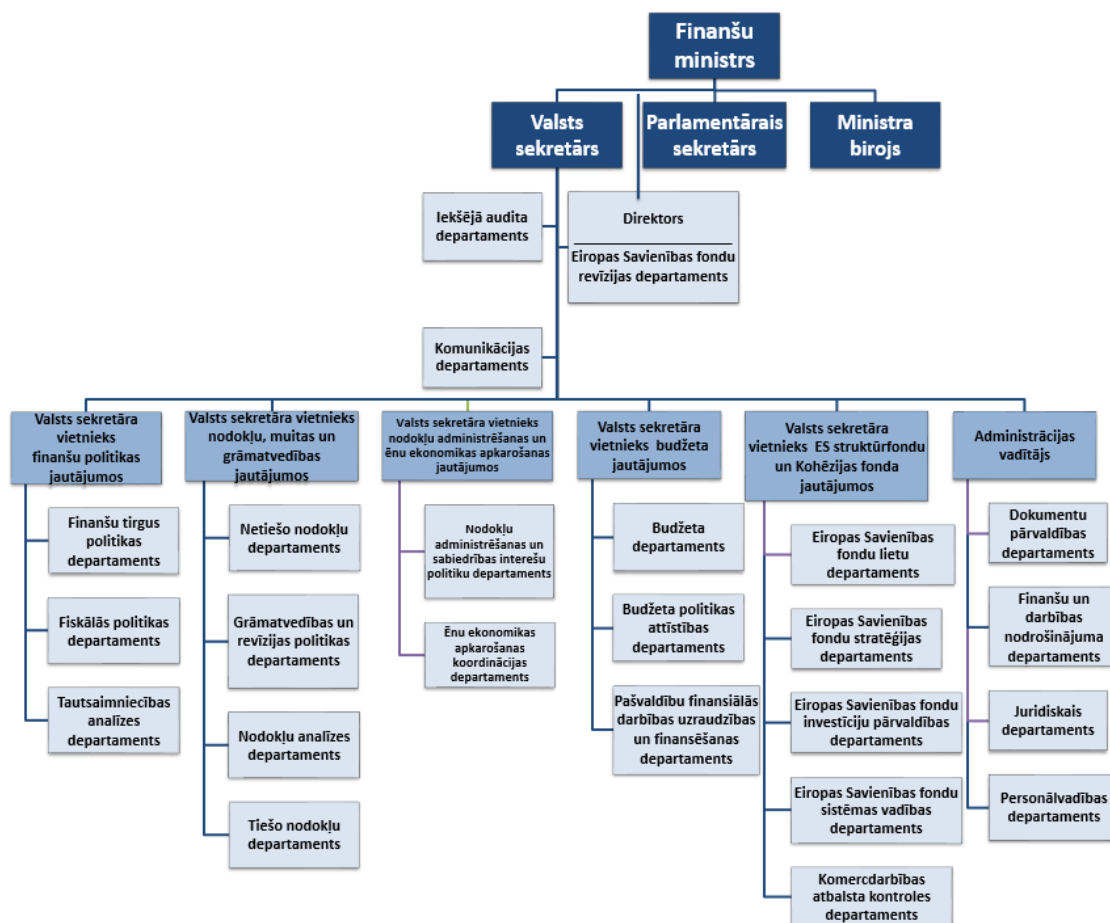
Lai veicinātu Revīzijas iestādes darba efektivitāti, 2015.gada decembrī Revīzijas iestādē tika ieviests IT rīks “Simbase 4”, kas automatizē sistēmas auditu, darbību revīziju un citu pārbažu plānošanu, veikšanu, dokumentēšanu un uzraudzību. Tādējādi arī ierobežotas pārvietošanās apstākļos Revīzijas iestādei ir iespējams kvalitatīvi turpināt visus audita procesa darba ciklus.

Sagatavoja: Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departaments

Agnese Abula un Olga Guza /*parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*/

⁶³ Valsts Kancelejas uzturēta sistēma valsts pārvaldes iestādes darbinieku darba izpildes plānošanai un novērtēšanai “Novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēma”

Revīzijas iestāde Finanšu ministrijā

2.pielikums

Revīzijas iestādes auditējamo procesu riska novērtējums un audita prioritātes no 2023. līdz 2025.gadam (līdz 15.02.2025)

Procesi	Inherent risk factors			Total scoring for inherent risk (maximum: 100%)	Control risk factors		Total scoring for control risk (maximum: 100%)	Total risk score (Inherent * control risk)	Audita prioritāte	Iepriekš auditēts	Plānots audits	Plānots audits	Piezīmes par audita biežumu
	Procesa sarežģītība	Krāpšanas iespējamība	Procesa nozīme fondu mērķu sasniegšanā		Izmaiņas procesā	Izveidoto kontroļu kvalitāte							
Programmas CCI: 2014LV16MAOP001	Max 33 punkti	Max 33 punkti	Max 34 punkti		Max 0.5 punkti	Max 0.5 punkti							
	1	2	3	4	5	6	7	8		Gads	2023	2024	

Procesi saskaņā ar pamatprasībām

1.	Normatīvie akti un kontroles vide	16.5	16.5	34	67	0.5	0.25	0.75	50.25	V	2018	*3	*1	*1 Netiks atsevišķi auditēts process, bet tiks izvērtēta ieteikumu ieviešana. Var tikt auditētas tematiskās jomas, ja tiks identificēta tāda nepieciešamība. *3 2023.gadā tiks uzsāktas slēgšanas aktivitātes
2.	Risku vadība	16.5	8.25	34	58.75	0.25	0.25	0.5	29.38	Z	2019	*1	*1	
3.	Projektu apstiprināšana	16.5	33	17	66.5	0.25	0.125	0.375	24.94	Z	2019	*1	*1	
4.	Vadības un kontroles aktivitātes	33	33	34	100	0.25	0.5	0.75	75.00	A	2019 (2021 Covid	*3	*1	

											tema- tiskais) 2022.g. fol-up).				
5.	Maksājumu pieteikuma un kontu slēguma sagatavošana	8.25	8.25	17	33.5	0.25	0.25	0.5	16.75	Z	2022	*2	*2	*2 Katru gadu tiks veikts Kontu slēguma audits	
6.	Vadības informācijas sistēma	33	16.5	34	83.5	0.5	0.5	1	83.50	A	2022	*3	*1		
7.	Sistēmas pārvaldība	16.5	16.5	34	67	0.25	0.125	0.375	25.13	Z	2020	*1	*1		
8.	Neatbilstību vadība	16.5	33	17	66.5	0.125	0.25	0.375	24.94	Z	2020	*3	*1		
Kopā auditētie procesi													5	1	

Kopējais riska novērtējums, punktos	Audīta prioritāte
6,25 – 29,99	Zema
30-59,99	Vidēja
≥ 60	Augsta

4.pielikums

Revīzijas iestādes saistošo procedūru un citu dokumentu saraksts

Nr. p.k.	Dokumenta numurs	Dokumenta datums	Dokumenta nosaukums	Dokumenta valoda
1. ES tiesību akti				
1.1. Regulas, direktīvas, lēmumi				
1.1.1.	2018/1046	18.07.2018	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES, EURATOM) Nr.2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012	LV EN
1.1.2.	1303/2013	17.12.2013	Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) Nr.1303/2013 ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr.1083/2006	LV EN
1.1.3.	184/2014	25.02.2014	Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr.184/2014, ar kuru nosaka elektroniskajai datu apmaiņas sistēmai starp dalībvalstīm un Komisiju piemērojamos noteikumus atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr.1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, un atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr.1299/2013 par īpašiem noteikumiem par atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda saistībā ar mērķi "Eiropas teritoriālā sadarbība" pieņem Eiropas Reģionālās attīstības fonda mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" ietvaros piešķirtā atbalsta intervences kategoriju nomenklatūru	LV EN
1.1.4.	480/2014	03.03.2014	Komisijas deleģētā regula (ES) Nr.480/2014, ar kuru papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu	LV EN
1.1.5.	1011/2014	22.09.2014	Komisijas īstenošanas regula (ES) Nr.1011/2014, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.1303/2013 attiecībā uz paraugiem, saskaņā ar kuriem iesniedz noteiktu informāciju Komisijai, un sīki izstrādātiem noteikumiem saistībā ar informācijas apmaiņu starp atbalsta saņēmējiem un vadošajām iestādēm, sertifikācijas iestādēm, revīzijas iestādēm un starpniekstrukturām	LV EN

1.1.6.	2015/207	20.01.2015	Komisijas īstenošanas regula (ES) 2015/207, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.1303/2013 attiecībā uz progresa ziņojuma paraugiem, informācijas par lielu projektu iesniegšanu, kopīgo rīcības plānu, īstenošanas ziņojumiem attiecībā uz mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai", pārvaldības deklarāciju, revīzijas stratēģiju, revīzijas atzinumu un gada kontroles ziņojumu, kā arī izmaksu un ieguvumu analīzes izpildes metodiku un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr.1299/2013 attiecībā uz īstenošanas ziņojumu paraugu saistībā ar mērķi "Eiropas teritoriālā sadarbība"	LV EN
1.2. Vadlīnijas				
1.2.1.		14.05.2019	Guidelines for determining financial corrections to be made to expenditure financed by the Union for non-compliance with the rules on public procurement (Pamatnostādnes par tādu finanšu korekciju noteikšanu, kuras publiskā iepirkuma noteikumu neievērošanas gadījumā veic attiecībā uz izdevumiem, ko finansē Savienība)	LV EN
1.2.2.		16.06.2014	Fraud Risk Assessment and Effective and Proportionate Anti-Fraud Measures (Vadlīnijas par krāpšanas risku novērtēšanu un efektīviem un samērīgiem pret krāpšanas pasākumiem)	EN
1.2.3.		18.12.2014	Guidance for the Commission and Member States on a common methodology for the assessment of management and control systems in the Member States (Norādījumi vadības un kontroles sistēmas novērtēšanai)	EN
1.2.4.		27.08.2015	Guidance on Audit Strategy (Norādījumi par Audita stratēģiju)	EN
1.2.5.		17.12.2018.	Guidance on the Annual Control Report and Audit Opinion (Norādījumi par Gada kontroles ziņojumu un Audita atzinumu)	LV EN
1.2.6.		03.12.2018.	Guidance on the drawing of Management declaration and Annual Summary for Member States (Norādījumi par Pārvaldības deklarāciju un Gada kopsavilkumu)	EN
1.2.7.		03.12.2018.	Guidance on Audit of Accounts (Norādījumi par Kontu slēguma auditu)	EN
1.2.8.		20.01.2017.	Guidance on sampling methods for audit authorities (Norādījumi par paraugu atlasī)	EN
1.2.9.		03.12.2018	Guidance for Member States on Preparation, Examination and Acceptance of Accounts (Norādījumi par Kontu sagatavošanu, pārbaudi un apstiprināšanu)	EN
1.2.10		03.12.2018	Guidance for Member States on Amounts Withdrawn, Recovered, to be Recovered and Irrecoverable Amounts (Norādījumi dalībvalstīm par atsauktajām, atgūtajām, atgūstamajām un neatgūstamajām summām)	EN
1.2.11.		14.10.2021	Guidelines on the closure of operational programmes adopted for assistance from the European Regional Development Fund, the European Social Fund, the Cohesion Fund and the European Maritime and Fisheries Fund (2014-2020) (Vadlīnijas par to darbības programmu slēgšanu, kuras pieņemtas atbalsta saņemšanai no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda, Kohēzijas fonda un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (2014.–2020. gada periodā))	LV EN
2. Latvijas Republikas tiesību akti				
2.1. Likumi				
2.1.1.		03.07.2014	Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.—2020.gada plānošanas perioda vadības likums	LV EN
2.2. Ministru kabineta noteikumi				

2.2.1	714	25.11.2014	Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas periodā	LV
2.2.2	611	07.10.2014	Prasības Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda vadības un kontroles sistēmas izveidošanai	LV
3. Finanšu ministrijas dokumenti				
3.1. Rīkojumi, iekšējie noteikumi				
3.1.1.	215	22.05.2015.	Par dokumentu parakstīšanas tiesībām	LV
3.1.2.	12-5/37	09.10.2018	Revīzijas iestādes darba organizācija Finanšu ministrijā	LV
3.1.3.	1.1-5/12/17	18.05.2020	Kārtība, kādā Finanšu ministrija, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra un Valsts kase sadarbojas Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.—2020.gada plānošanas perioda ieviešanas un uzraudzības jautājumos	LV
3.2. Finanšu ministrijas reglaments				
3.2.	12-4/12	28.11.2018	Finanšu ministrijas reglaments	LV
4. Revīzijas iestādes dokumenti				
4.1. Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta reglaments				
4.1.	12-4/1	06.03.2018	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta reglaments	LV
4.2. Revīzijas iestādes iekšējās kārtības				
4.2.1.	Kārtība, kādā tiek sagatavota un aktualizēta revīzijas stratēģija Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā.			LV
4.2.2.	Kārtība, kādā tiek veiktas darbību revīzijas Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā.			LV
4.2.3.	Kārtība, kādā tiek veikti sistēmu auditi Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā.			LV
4.2.4.	Kārtība, kādā tiek veiktas kontu slēguma revīzijas 2014.-2020.gada plānošanas periodā.			LV
4.2.5.	Kārtība, kādā tiek sagatavots Gada kontroles ziņojums un atzinums Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā.			LV
4.2.6.	Kārtība, kādā tiek veikta sistēmu auditu krāpšanas riska izvērtēšana 2014.-2020.gada plānošanas periodā.			LV
4.2.8.	Kārtība, kādā tiek veikta darba kvalitātes kontrole Revīzijas iestādē.			LV
4.2.9.	Kārtība, kādā tiek veikts vienkāršoto izmaksu metodikas ex-post un ex-ante izvērtējums Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā.			LV
5.Citi dokumenti				
5.1	Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmas 2014.-2020.gadam BIZNESA ROKASGRĀMATA			LV

5.pielikums

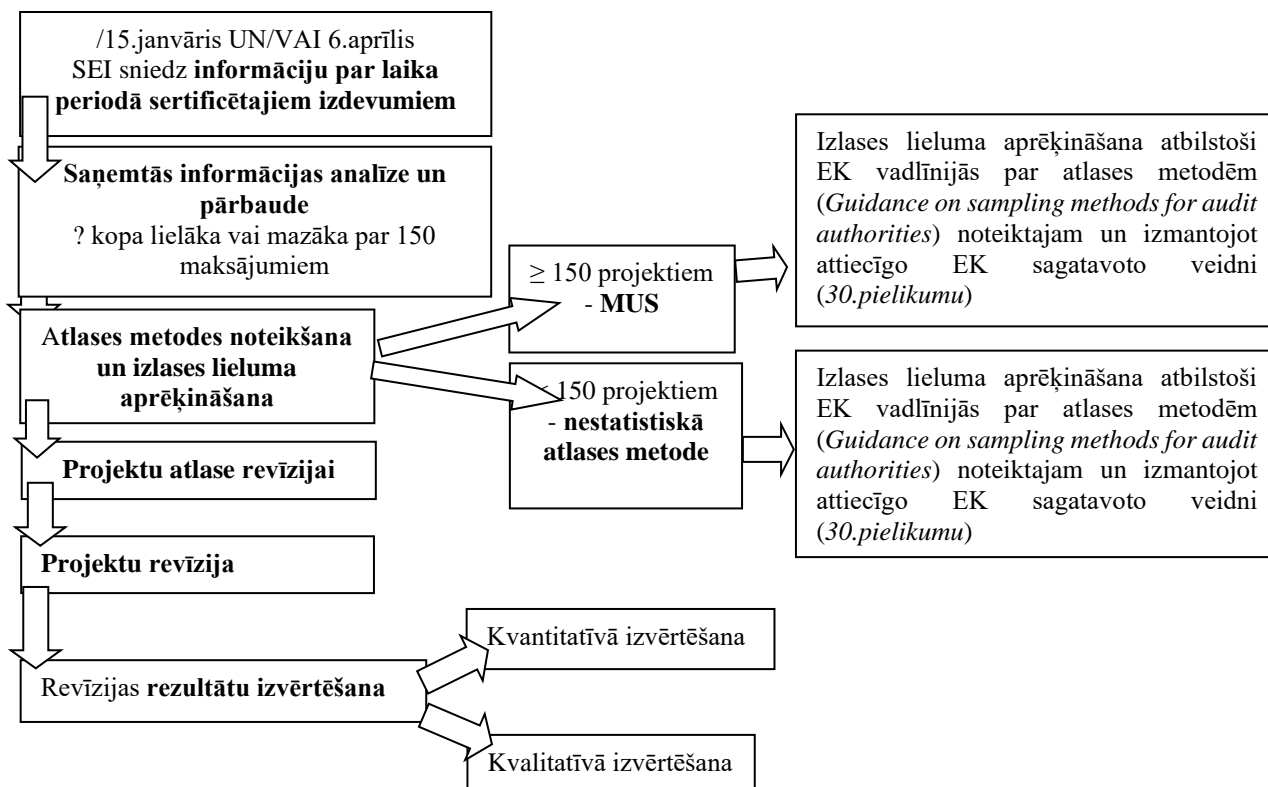
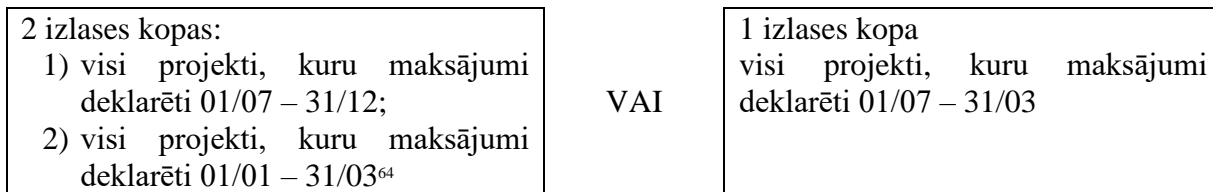
Vadības un kontroles sistēmas auditu, darbību revīziju un citu revīziju plāns

Audita perioda no 01.01.2023. līdz 15.02.2025. plāns

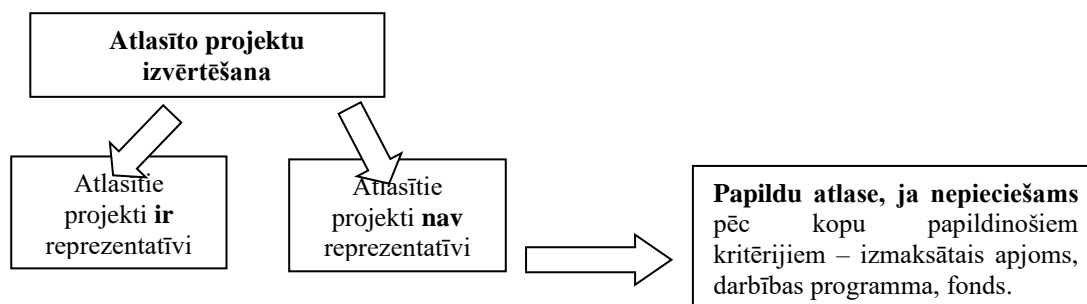
01.01.2023 – 15.02.2024					
Vadības un kontroles sistēmas auditi					
1.	Revīzijas iestāde	2023.gada I - IV cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Sistēmas audits	2014-2020.gada plānošanas perioda slēgšanas audits Vadošajā iestādē, Sadarbības iestādē un Atbildīgajās iestādēs (tai skaitā ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude un horizontālās jomas: neatbilstības un rādītāji) (KR1 – KR8)
Darbību revīzijas					
2.	Revīzijas iestāde	2022.gada IV – 2023.gada II cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Darbību revīzija	Sertificēto izdevumu papildu revīzija vai savlaicīgā būtisko vienību pārbaude, ja nepieciešams
3.	Revīzijas iestāde	2023.gada I - IV cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Darbību revīzija	01.07.2022 – 30.06.2023 sertificēto izdevumu regulārā revīzija
Citas revīzijas					
4.	Revīzijas iestāde	2023.gada IV cet. - 2024.gada I cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Kontu slēguma revīzija	Sertifikācijas iestādes sagatavotā kontu slēguma revīzija t.sk. Sertifikācijas iestādes maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas sistēmas audits (KR9-13)
5.	Revīzijas iestāde	2024.gada I cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Pārvaldības deklarācijas pārbaude	Vadošās iestādes pārvaldības deklarācijas un gada kopsavilkuma pārbaude
6.	Revīzijas iestāde	2023.gada III - IV cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Pašnovērtējums	Revīzijas iestādes pašnovērtējums (KR14-18)
01.01.2024 – 15.02.2025					
Vadības un kontroles sistēmas auditi					
7.	Revīzijas iestāde	2024.gada I - IV cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Sistēmas audits	2014-2020.gada plānošanas perioda slēgšanas audits Vadošajā iestādē, Sadarbības iestādē un Atbildīgajās iestādēs (tai skaitā ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude un horizontālās jomas: neatbilstības, rādītāji) (KR1 – KR8)
8.	Revīzijas iestāde	2024.gada I - III cet.	ERAF	Sistēmas audits	Finanšu instrumentu audits (tai skaitā ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude un darbību revīzija par apgūtā finansējuma attiecināmību) (KR1 – KR8)
Darbību revīzijas					
9.	Revīzijas iestāde	2023.gada IV – 2024.gada II cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Darbību revīzija	Sertificēto izdevumu papildu revīzija vai savlaicīgā būtisko vienību pārbaude, ja nepieciešams
10.	Revīzijas iestāde	2024.gada I - IV cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Darbību revīzija	01.07.2023 – 30.06.2024 sertificēto izdevumu regulārā revīzija
Citas revīzijas					
11.	Revīzijas iestāde	2024.gada IV cet. - 2025.gada I cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Kontu slēguma revīzija	Sertifikācijas iestādes sagatavotā kontu slēguma revīzija t.sk. Sertifikācijas iestādes maksājumu pieteikumu un kontu slēguma sagatavošanas sistēmas audits (KR9-13)

12.	Revīzijas iestāde	2025.gada I cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Pārvaldības deklarācijas pārbaude	Vadošās iestādes pārvaldības deklarācijas un gada kopsavilkuma pārbaude
13.	Revīzijas iestāde	2024.gada III - IV cet.	ERAF, KF, ESF, JNI	Pašnovērtējums	Revīzijas iestādes pašnovērtējums (KR14-18)

Projektu atlases shēma

Pēc atlases veikšanas

⁶⁴ Atbilstoši FM iekšējiem noteikumiem "Kārtība, kādā Finanšu ministrija, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra un Valsts kase sadarbojas Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.—2020.gada plānošanas perioda ieviešanas un uzraudzības jautājumos" 20.2.punktā pēdējo starpposma maksājuma pieteikumu, kas ir vienāds ar iepriekšējā perioda maksājumu pieteikuma izdevumiem, iesniedz pēc kārtējā gada 30.jūnija, bet pirms nākamā grāmatvedības gada pirmā maksājuma pieteikuma iesniegšanas.